

2019. FEBRUÁR: VIZSGA A CSALÁDBAN + VIGYÁZZ A HÁZASSÁGODRA! + LECKÉK A NAGY TANITÓMESTERTŐL
+ GYERMEKEK SZÁMÁRA NEM AJÁNLOTT + SZERELEM A HOSSZÚ KAPCSOLATBAN
+ JOSEPH BATES + LÉPÉS KETTESBEN + „VEZÉRELI ENGEM AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG ÚTJÁN!”

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVELETÉT VÁRÓKNAK

*Vigyázz
a házasságodra!*

2019. február 2-9. – A keresztény otthon hete

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

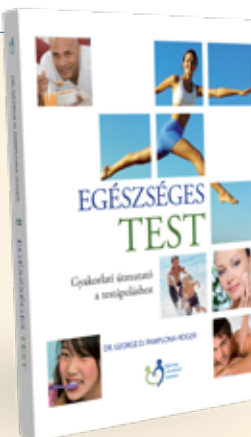
ADVENTUS EGYETEM

Várunk az ADVENTUS EGYETEM NAPJAIN, 2019. MÁJUS 17–19. között.

A részvételhez jelentkezze be a következő weboldalon:
uadventus.ro/zileleua2019

További információk:
0753 142 622
secretariat@uadventus.ro

A VIATĂ ȘI SĂNĂTATE KIADÓ KÖNYVJAVANLATA:

Az **Egészséges test** c. könyv az emberi test rendkívüli értékét hangsúlyozza, megmagyarázza minden szervének és részének működését, és értékes tanácsokat nyújt az egészség és a jó erőnlét megőrzése érdekében.

Jelen kötet a megelőző orvoslás összefoglaló kézikönyve, mely elsősorban azok számára íródott, akik szeretnének vigyázni saját testükre.

GEORGE D. PAMPLONA-ROGER sebész és közegészségügyi szakember. Az egészségmegőrzés terén oktatóként szerzett tapasztalataira alapozva, kiváló tehetséggel, a komplex ismereteket könnyen érthetővé téve adja át a nagyközönségnek a tudományos információkat.

A ROMÁNIAI ADRA PROJEKTJE A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK ELLEN

ADRA HÁZ

A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK ÁLDOZATAIT FOGADÓ SÜRGŐSSÉGI KÖZPONT

www.adra.ro

Hívd az **112**-öt, ha erőszakos cselekmény tanúja vagy!

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAINK: menedéknyújtás, szociális és pszichológiai tanácsadás, sürgősségi orvosi ellátás, élelem biztosítása, jogi tanácsadás.

A családon belüli erőszak áldozatait segítő projektet adományok által támogatathat:
RO73 RNCB 0074 0292 1540 0001 - RON (Banca BCR, Sector 3)

KAPCSOLAT

☎ 021 25 25 117 ✉ ajutor@adra.ro

PÉNZÜGYI TÁMOGATÓK

PARTNEREINK

IFJÚSÁGI OSZTÁLY

2019. március 16.
AZ IFJÚSÁGÉRT VÉGZETT MISSZIÓ NAPJA

2019. március 16–23.
AZ IFJÚSÁG IMAHETE

Téma: „Döntő találkozások”
Szerző: Roberto Badenas

2019. február. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georget Pîrlitu, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

A CSALÁD – A SZERETET ISKOLÁJA

Ezaklatott világban az emberi lélek számára a családnak a legkedvesebb helynek, a nyugalom és az emberi lét számára oly szükséges kényelem oázisának kell lennie.

Mária jelenléte nagy hatással volt Jézus nyilvános munkásságának kezdetére és végső szakaszára is. Ott volt a kánai menyegzőn, ahol kérte Jézust, hogy gondoskodjon az ifjú pár szükségletéről, és ott volt a Golgotán is, amikor a lelkét „általhatotta az éles tör” (Lk 2:35).

Kétségtelen, hogy a családnak a legszebb földi helynek kell lennie, ahol az öröm, az együttérzés és a kegyelem teljes mértékben megmutatkozik a családtagok életében és tetteiben. A derűs napokon túl azonban ez az a hely, ahol még a leghevesebb vihar közepette is biztonságban érezzük magunkat. Az Úr Jézus példája által megmutatta, hogy még akkor sem szabad megfélemlenünk szeretteink szükségleteiről, amikor válságot kell átélnünk. Szeretetet, jóságot, tiszteletet, hálát kell tanúsítanunk minden évszakban, minden napon, minden körülményben, hogy a család valóban olyan hely legyen, amilyenek Isten tervezte.

Halála órájában is Krisztusnak eszébe jutott az édesanyja. Testi és lelki kínjai közepette is rá gondolt. „Ó, szánakozó, szerető Üdvözítő, aki minden testi és lelki fájdalom és kinya között is gondoskodott anyjáról! Nem volt pénze, aminek segítségével biztosíthatta volna kényelmét, viszont tudta, hogy János szívébe zárta őt. Ezért erre a tanítványára bízta anyját értékes örökségként... Most pedig még a haláltusájában sem feledkezett meg arról, hogy gondoskodjék megszomorodott özvegy anyjáról” (Ellen G. White, *Jézus élete*, 752. o.). Közéledett a halál pillanata, de Jézus új családi kapcsolatok kialakításáról és baráti támaszról gondoskodott. János új édesanyját kapott, Mária pedig egy új fiút. A családban számos feladatunk van, de talán a legfontosabb a „gondoskodás”, ami nélkül még a legkegyesebb keresztény is „rosszabb a hitlennél” (1Tim 5:8).

A szeretetet először a családban tanuljuk meg. Aki szeretetteljesen viselkedik a családon kívül, annak fel kell fognia, hogy mindennek előtt a családi, anyai és apai szeretet hasznélvezője, ezért ugyanolyan szeretettel kell viszonyulnia családtagjaihoz is. „Krisztus gyermeki szeretetének tökéletes példája el nem homályosuló ragyogással fénylik a korszakok sötétségén át” (*Jézus élete*, 752. o.).

Jézus földi családjában tanulta meg, mi a szeretet. Először az édesanyja mutatta be azt életelvként. A családban tanuljuk meg a szeretetet, türelmet, megértést és tiszteletet, itt ismerjük meg az élet igazi értékeit. A családnak olyan helynek kell lennie, ahol a legfontosabb életelvet gyakorolják: a szeretetet. Amint elsajátítja ezt az életelvet, az ember élete egyedi cél felé veszi útját: a mennyei család felé, ahol majd megtapasztalhatja a szeretet igazi értelmét.

Azért imádkozom, hogy minden olvasó számára a család jelentsen közösséget, oltalmat és végtelen szeretetet.

JÉZUST KÖVETVE BALLA LORÁND

„JÉZUS AZÉRT, MIKOR LÁTJA VALA, HOGY OTT ÁLL AZ Ő ANYJA ÉS AZ A TANÍTVÁNY, AKIT SZERET VALA, MONDA AZ Ő ANYJÁNAK: ASSZONY, ÍMHOL A TE FIAD! AZUTÁN MONDA A TANÍTVÁNYNAK: ÍMHOL A TE ANYÁD! ÉS ETTŐL AZ ÓRÁTÓL MAGÁHOZ FOGADÁ AZT AZ A TANÍTVÁNY.” (JN 19:26-27)

TARTALOM

- 4 Családi élet
Romică Sîrbu
Vizsga a családban
- 6 Családi élet
Adventist World
Jarrod Stachelroth
Vigyázz a házasságodra!
- 8 Családi élet
Adventist World
Geoffrey G. Mbwana
Leckék a nagy Tanítómestertől
- 10 Nevelés
Adventist World
Jared Thurmon
Gyermekek számára nem ajánlott
- 11 Családi élet
Mihalec Gábor
Szerelem a hosszú kapcsolatban
- 13 Advent úttörőink
Cristian Trenchea
Joseph Bates
- 15 Egészséges élet
Szász-Cserei Géza
Egy egészségklub története
- 16 Humanitárius Börtönszolgálat
Nicolae Șerban
Lépés kettesben
- 18 Hitelvek
Ștefan Radu
„Vezérelj engem az örökkévalóság útján!”
- 21 Szövegek és jelentésük
Gabriel Ișvan
A kegyelemből kiesett keresztény
- 22 Misszió
Iosif Diaconu
Noé nyomdokain (1)
- 24 Apologetika
Pavel Burtacu
Jelenvaló igazság a vég idej zavarások közepette (2)
- 27 Teológia
Florin Lăiu
Felkészült-e az egyház a nagy hitelvi lépésre?
- 30 Gyermekekoldal
Alina Chirileanu
Az Úr Igéjéből
- 31 Szívtől szívnek
Ștefan Tomoiagă
„Lelked reggelén”

VIZSGA A CSALÁDBAN

A „Vegyetek elő egy papírlapot!” felszólítás gondolatban visszarepít iskolás éveink idejére. Órák vagy vizsgák után általában hazamegyünk, oda, ahol megpihenhünk vagy elemezhetjük a vizsgatételeket... A család azonban nem a vizsga helye. Ott csak elemezzük, hogy könnyű volt-e vagy nehéz a teszt. A családban gyötrődve várjuk a vizsgaeredményeket. Megünnepeljük a pozitív osztályzatokat, vagy könnyeket hullatunk a negatív eredményekért. A család nem a vizsga helye, hanem az a hely, ahol a vizsgáról beszélünk.

Mégis álljunk meg egy kicsit, és gondolkozzunk el mélyebben a családi vizsgával vagy teszttel kapcsolatban. Például: legyen szó akár egy a hálószoba falszínéről folytatott egyszerű családi beszélgetésről, akár egy bonyolultabb, a végidőről és Isten országának eljövételéről szóló eszmecszeréről (vagy arról, hogy milyen embereknek kellene lennünk), gyakran rá kell döbbernünk, hogy ezek a beszélgetések egymással szemben álló táborokba helyeznek el bennünket, családtagokat. És teljesen eltérő valóság-

gokhoz jutunk ahhoz a kijelentéshez viszonyítva, miszerint „az Istent szerető ember várja Jézus Krisztus visszajövetelét.” Isten gyermekét – legyen férj, feleség vagy gyermek – nem az arrogáns, gyűlöletes reakciók, nem a megvetés vagy a kiközösítés jellemzi.

Energiáinkat és erőforrásainkat olyan küzdelmekre pazaroljuk, amelyeknek semmi közük a hit nemes harcához. Beszélgetéseink, gondolataink, tetteink – egyszóval a családi életünk – az élet nagy vizsgájának egyik próbatételévé válnak. Valós vagy vélt igazságunk gondolatával áltatjuk magunkat, és elfelejtjük a helytelen tetteket, magatartásokat, szavakat és gondolatokat, amelyekben vétkeztünk az igazság nevében. Ilyenképpen az ördög háborítatlanul véggezheti munkáját, és rávesz, hogy elbukjunk a teszten, sőt még az élet nagy vizsgáján is.

A család – az élet fontos vizsgatétele

Ilyen értelemben tanácsol bennünket a próféta: „Mikor ifjúságunk vészterhes állapotát láttam, mikor elém tárták,

hogya a szülők mennyire semmibe veszik gyermekeik jólétét, akkor keserűség és csüggedés szorította el szívemet; angyalok szomorodtak el és sírtak bánatukban... Láttam, hogy Sátán kitűzi lobogóját olyanok családi fészkeire, akik Isten választottainak vallják magukat; ám a tényleg világságban járóknak föl kellene ismerniük a különbséget az ellenfél fekete zászlaja és a Krisztus véráztatta lobogója között” (Ellen G. White, *Bizonyágtételek*, 4. köt., 200. o.).

Láthatjuk tehát, hogy kereszténységünk hitelességének vizsgáját a családjában kell letennünk, és ott dől el a Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelem kimenetele is. Ott vagy az Úr, vagy az ördög zászlaja lobog.

Noé idejében a világ elbukta az élet vizsgáját, és a habok közt lelte halálát. Krisztus hangsúlyozta: „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” (Mt 16:26). Azzal bukták el a vizsgák vizsgáját, ahogy Istennel való kapcsolataikra tekintettek, illetve ahogy gyakorolták azt mindabban, amit mi családi életnek nevezünk.

„Sátán megfontolt erőfeszítéssel meg akarta rontani a házasság intézményét; meg akarta gyengíteni kötelezettségeit és csökkenteni akarta szentségét. Mert Sátán jól tudta, hogy nincs ennél biztosabb módszer Isten képmásának kitörlésére az emberből és az ajtó kitarására az emberre rátörni akaró nyomorúság és bűnök előtt” (Ellen G. White, *Patriárkák és próféták*, 338. o.).

Az akkori nemzedék elméjében és gyakorlatában sikerült az ördögnek két lényeges elemet elferdítenie: a családi kötelezettségeket és a szentséget.

a. Kötelezettségek. Ezt a kifejezést kerülik, idejét múltnak tartják az emberek. Amikor szeretetről beszélünk, általában mulandó érzelmekre gondolunk. Erős családokról beszélünk, ám az önző boldogságot helyezük előtérbe, szándékosan megfeledezve a hűségről, azokról az emberi természet számára sajtáságos kötelezettségekről, amelyekben Krisztusra van szükségünk. Szándékosan figyelmen kívül hagyjuk Pált, aki a Szentlélek ihletése alatt írta: „Hanem megsanyargatom testemet és szolgálva teszem; hogy míg másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlanná ne legyek” (1Kor 9:27). Érzelmeket keresünk a szeretet cselekedeteire, és mivel nem találjuk őket, többé nem is törekszünk a megtalálásukra. Megfeledkezünk fogadalmunkról, a hűségről, amely a szeretet cselekedeteihez vezetne, és amely a maga során kellemes, nemes érzelmeket eredményezhetne.

b. Családi szentség: egy másik elhanyagolt, ördögi sugallatra alattomosan elvetett családi elem, mely katasztrofális következményekkel jár. A családi szentség a következőket feltételezi:

- a családot mennyei elvek alapján kell értelmezni;
- a család elsőbbséget élvez az olyan önző, személyes érdekekkel szemben, mint amilyen a karrierizmus, vagy más olyan dolog, ami lehet, hogy önmagában

nem rossz, de a család érdekei elé helyezve, csak rosszat tehet. A családjában fejlesztjük az önzetlen kapcsolatokra való képességet, mely tulajdonság által megfelelő jellemet alakíthatunk ki a menny számára;

- a családomnak szolgálatom és missziómunkám középpontjában kell lennie, hogy képes legyek szeretimmal együtt igazi szolgálatra mások érdekében.

„A házasság Isten által alapított szent rendelkezés, amelyre sohasem szabad önző lelkülettel lépni... A menny örömmel tekint arra a házasságra, amelyet azzal a komoly vággyal kötöttek meg, hogy alkalmazkodjanak a Szentírás utasításaihoz” (Ellen G. White, *Boldog otthon*, 70. o.).

A család Krisztusban

Jézus Krisztus a napjainkra utalva jelentette ki: „Amiképpen pedig a Noé napjaiban vala, akképpen lesz az ember Fiának eljövele is... Házasodnak és férjhez mennek vala, mind ama napig, amelyen Noé a bárkába méne, és nem vesznek vala észre semmit, míg nem eljőve az özönvíz és mindnyájukat elragadá...” (Mt 24:37–39).

Isten kinyilatkoztatta, hogy a végidő világa olyan lesz, mint az özönvíz előtti volt. Noé napjainak középpontjában, a mennyei ítéletet kiváltó gonoszság legfőbb tényezőjeként a családi intézmény megromtána állt. Az özönvíz előtti nemzedék elbukott a családi vizsgán, de az összes társadalmi teszten is.

„A házasodás Noé idejében is törvényes volt és most is az, ha helyesen élnek vele, és nem esnek bűnös túlzásokba” (*Boldog otthon*, 121. o.).

A közös imádkozás és áhítat által, Isten Bibliában kinyilatkoztatótt akaratával összhangban, mindenekelőtt a mennyek országának dolgait keresve és embertársaink javát szolgálva, családjuk biztonságban van Krisztussal és Krisztusban.

Mit látsz, ha ránézel az otthonodra, a családjadra? Olyan otthon, mely készen áll a mennyei otthon örökbevételére, vagy pedig egy széteső családot? Józsué mondta: „Én azonban és az én házam az Úrnak szolgálunk” (Józsué 24:15).

Új nap kezdődik, egy újabb vizsgalap az örök életre: ezért a családjában és a családjod által is írd szépen! „Hanem intsétek egymást minden napon, míg tart a ma, hogy egyikőtök se keményíttessék meg a bűnnek családsága által” (Zsid 13:3). ■

**AZ URAT
SZOLGÁLJUK
ROMICA
SIRBU**

**KERESZTÉNYSÉGÜNK
HITELESSÉGÉNEK
VIZSGÁJÁT A CSA-
LÁDUNKBAN KELL
LETENNÜNK, ÉS OTT
DÖL EL A KRISZTUS ÉS
SÁTÁN KÖZÖTTI NAGY
KÜZDELEM KIMENE-
TELE IS. OTT VAGY AZ
ÚR, VAGY AZ ÖRDÖG
ZÁSZLAJA LOBOG.**

VIGYÁZZ A HÁZASSÁGODRA!

Valamikor régen egy gazdag ember kastélyt építtetett magának, hogy védelmet biztosítson a szeretteinek és a javainak. Napjainkban magas kerítéseket építünk, hogy az értékeinktől távol tartsuk a betörőket. A legtöbb embernek azonban még eszébe se jut eszébe, hogy védenie kellene legértékesebb kapcsolatát.

A házasság időbe és pénzbe kerül, és örök érvényű hatásai vannak. Ha zátonyra fut, csak növekszik az ára. Amikor tönkremegy egy házasság, nemcsak a felek szenvednek, hanem a gyermekek, családtagok, barátok, sőt még a gyülekezet is.

Ennek értelmében tanácsol-e valamit a Biblia a házasság védelmével kapcsolatban?

A házasságot a Szentírás az emberiség (az egyház) és az Isten közti kapcsolat szemléltetésének metaforájaként mutatja be. Az első és legnagyobb parancsolatban mondja Jézus: „Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, és teljes elmédből és teljes erődből” (Mk 12:30). Ez a parancsolat védelmezi kapcsolatunkat Istennel, és felkínálja az önfeláldozó szeretet modelljét – a köl-

csönös tisztelet, megbecsülés és csodálat magatartását –, továbbá védelmezi a házasságot, és hozzájárul annak felvirágzásához és fejlődéséhez.

VIGYÁZZ A SZÍVEDRE!

A szív az ember érzelmi világának a központja (nem csupán egy a szervezetünket vérrel ellátó, négy kamrából álló „szivattyú”). Vigyázni a szívre azt jelenti, hogy formáljuk (informáljuk) az érzelmeinket.

Sokszor hallottam, hogy valaki azt mondta: bár szereti a házastársát, már nem szerelmes belé. Lényegében megengedi az érzelmeinek, hogy beárnyékolják az ítélőképességét. A házasságon kívüli kaland nem a szexszel kezdődik, hanem egy harmadik személy iránti érzelmi kötődéssel.

Pedig az érzelmeket féken lehet tartani. A növekedés és az érettség mutatja, hogy a szív védelem alatt áll-e. Nem szabad legbensőségesebb gondolatainkat és érzelmeinket olyasvalakivel megosztanunk, akivel nem állunk házassági kapcsolatban, főleg akkor, ha a körülményekből adódóan kettesben maradunk az illetővel. Másfelől pedig csakis az élettársunkkal szabad megosztanunk legbensőségesebb érzelmeinket, tapasztalatainkat, gondolatainkat. Döntsd ma el, hogy teljes nyitottságot tanúsítasz az élettársad iránt.

**AZ ERŐS KAPCSOLATOKAT ÉPÍTENI KELL,
NEM ALAKULNAK MAGUKTÓL.**

Jarrod Stackelroth a South Pacific Adventist Record szerkesztőjeként dolgozik, és az ausztráliai Wahroonga-ban (Új-Dél-Wales) él.

VIGYÁZZ AZ ELMÉDRE!

Az agy a gondolatok központja. Jézus, amikor elmondta, hogy a harag lényegében gyilkosságot, a kívánság pedig házasságtörést jelent, azzal rámutatott, hogy mennyire fontosak a gondolataink és a szándékaink. A bűn az agyban fog meg, az agyat pedig sok esetben a látottak befolyásolják.

Mire összpontosít a figyelmünk? A közelmúltban hallottam egy statisztikáról, miszerint minden 11. évét betöltött fiúgyermek már találkozott a pornográfiával. A pornográfia mindenütt fellelhető, és komoly károkat okozhat a kapcsolatoknak. A pornográfia-függő partner sok esetben unalmasnak tartja a társát, mint aki nem képes kielégíteni a szükségleteit. Olyan képzelgésai vannak, amelyek messze meghaladják a valóság örömeit.

Nekem sikerült távol tartanom magam az internetes pornográfiától, de a szemem még mindig becsaphat. Néha nehéz nyáron bevásárlóközpontokba vagy strandra mennem, ugyanis fegyelmeznem kell magam, vigyáznom kell a szemeimre.

Ám azon felül, hogy igyekszünk távol tartani vagy legyőzni a gonosz gondolatokat, a társunkra kellene összpontosítanunk, figyelniük. Milyen gyakran összpontosítasz a kellemes emlékekre? Visszaemlékeztek a közösen végzett jó dolgokra, vagy a kapott áldásokra? Ezen a téren könnyen hajlunk a negatív gondolkodásmódra. Meg kell tanítanunk elménket, hogy csodálatot és odafigyelést fejlesszen a társunk iránt. Pozitívan kell gondolkodnunk, és akkor a szeretett személlyel ápolott kapcsolatunk és együttélésünk is javulni fog. Tanítsuk meg a gondolatainknak és a szemeinknek, hogy a házastársunkra összpontosítson.

VIGYÁZZ A LELKEDRE!

A házasság megőrzésének egyik leghatékonyabb módja a lelki egységre törekvés, ami azt jelenti, hogy mindkét fél egyazon meggyőződésekkel és szokásokkal rendelkezik. Bölcs Salamon írta: „Ha az egyiket megtámadja is valaki, ketten ellene állhatnak annak; és a hármas kötél nem hamar szakad el” (Préd 4:12). Más szóval, az együttlétben, a házastársak egységében erő rejlik. Ha Isten a kapcsolatunkat összekötő harmadik fonál, akkor Ő is részese a sikerünknek. Ha Ő házasságunk alapja, kapcsolatunk Őt dicsőíti. Hogyan? Lehet, hogy eltérő a házastársak véleménye, kultúrája, vagy származhatnak különböző társadalmi érdekelttségű családokból. Röviddel a házasságkötés után máris kiderül, hogy szinte semmiben sem egyformák. Ám, ha mindketten követik Istent, akkor egyazon irányba igyekeznek. Az Isten iránti odaadás a házastárs iránti odaadásban nyilvánul meg.

Pál szerint Krisztusban „nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban” (Gal 3:28). Ha azonoságunk, álmaink és céljaink nem Krisztusban horgonyoznak, hatalmas kihívást fognak jelenteni az életünkre nézve. Ezért tehát akkor vigyázunk a lelkünkre, amikor elhatározzuk, hogy elrejtőzünk Istenben, és engedjük, hogy Ő védelmezze a házasságunkat.

Szánj időt a közös imádkozásra, és a Szentírás közös tanulmányozására. Kezdeményezz lelki vonatkozású társalgást, és jobban meg fogod érteni, mit gondolsz a társad rólad, a családról és a világról.

Istenhez forduljatok tanácsért, amikor fontos családi döntéseket kell meghoznotok. Az Igében és az imádkozásban keressétek a tanácsot, valamint olyan mentorok, barátok vagy lelkészek személyében, akik a maguk során Istent követik, és akkor képesek lesztek az Ő nevének magasztalására a legjobban döntenetek a házasságotok érdekében.

VIGYÁZZ AZ ERŐDRE!

Erőd a karodban és a lábodban rejlik. Az ember erejéről sok esetben árulkodnak a tettei, beleértve azt is, hogy éppen hol tartózkodik. Minden esetben tarts tisztességes távolságot az ellentétes nemű személyektől. Amennyiben lehetséges, a házastársadon kívül sose maradj kettesben idegennel. Minden közlésedben vagy cselekedetedben kerüld a flörtölést. Bizonyos kulturális környezetben elfogadott a kézfogás vagy az ölelés, amíg az a tisztelet határain belül marad. Azzal őrzöd meg a házasságodat, ha előre meghatározott szabályokat követsz a fizikai közeledésre vonatkozóan.

Használd fel az erőd társad megerősítésére. Legfontosabb célod legyen, hogy az időtök nagy részét együtt töltsétek. Megmasszírozhatjátok egymást, vagy segíthettek egymásnak a ház körüli munkákban, főzhetek együtt, vagy megajándékozhatjátok egymást. Használd az erődöt a társad szolgálatára, és meg fogod tapasztalni, hogy egyre jobban és mélyebben fogjátok szeretni egymást.

A fizikai közeledés határaitól vonatkozó szabályrendszerre tényleg szükség van (mi az elfogadható és mi nem). Kommunikáljatok egymással. Meg kell tudnod, hogy mi az, ami kényelmetlen a társad számára, és amivel fel kell hagynod.

Isten tanácsokkal látott el annak érdekében, hogy megóvjuk Vele való kapcsolatunkat, a házasság pedig ezt a kapcsolatot tükrözi. Amennyiben korlátot szabunk életünk érzelmi, értelmi, lelki és testi vetületeinek, lényegében saját érdekünkben óvjuk a házasságunkat, de gyermekeink és a velünk kapcsolatban levő személyek érdekében is. ■

LECKÉK A NAGY TANÍTÓMESTERTŐL

Napjainkban az újságok címlapjain szexuális zaklatásokról, visszaélésekről, megalázott nőkről szóló híreket olvashatunk!

Nem új keletű a jelenség. Ha Jézus ma közöttünk élne, valószínűleg nyilvános helyen olvasná fel hangosan a Szentírásból az alábbi sorokat: „Az Úrnak Lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szeminek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat” (Lk 4:18).

A TEREMTÉSKOR LEFEKTETETT ALAPOK

Már kezdetben feltűnik Isten emberiség iránti tiszteletének alapvető megnyilvánulása, amikor is elhatározta, hogy saját képére és hasonlatosságára megteremti az embert. A férfi hasonlatosságára teremtett asszony ugyancsak Isten képmását hordozza, noha a bűn megromtotta az emberiségben ezt a képmást.

Habár Ádám lett elsőnek teremtve, ő Évát egyenlő rangú félnek tartotta már attól a pillanattól, hogy először meglátta (1Móz 2:23). Isten kivette Ádám egyik oldalbordáját, és abból alkotta meg Évát, ami szeretetet és tisztelet eredményezett a férfi és az asszony között.

Erre utal Pál is: „Aki szereti az ő feleségét, önmagát szereti” (Ef 5:28). Isten egyformán szereti és tiszteli a férfit és a nőt, és ugyanezt várja el az emberektől, beleértve azt is, hogy a nőknek egymást is tisztelniük kell. A férfiak és a nők még a bűnbetés után is Isten kegyelmének hordozói.

Jézus életében és munkásságában nyilvánvalóvá vált – sőt forradalminak tűnt – a nők iránti tisztelete és törődése. Abban az időben a görög-római, valamint a több-

„Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták.” (Mt 7:12)

Geoffrey G. Mbwana, Tanzániában született, jelenleg a Generál Konferencia alelnökéeként szolgál Silver Springben (Maryland, Amerikai Egyesült Államok).

ségi héber kultúra a nőt a férfinál alacsonyabb rendűnek tekintette.

Jézus a kor hagyományaitól teljesen eltérő magatartást tanúsított. Számos bibliai esemény bizonyítja ezt, mi azonban csupán néhány esetre térünk ki.

TISZTELET ÉS FELTÉTEL NÉLKÜLI SZERETET

Azt mondják, hogy ha meg akarod tudni, miként fog viselkedni a fiatalember jövőbeli feleségével, akkor figyelj meg, hogyan viselkedik az édesanyjával és a lánytestvérével. A Biblia nem árul el sokat Jézus és az édesanyja kapcsolatáról. Van azonban három leírás, amely elég ahhoz, hogy egy keveset is bemutasson a tisztelet- és szeretetteljes kapcsolatból.

Amikor Jézus a templomban maradván elszakadt a szüleitől, szerettei a templomi tanítókkal beszélgetve találtak Rá. Édesanyja kérdőre vonta, ekkor Jézus így válaszolt: „Avagy nem tudjátok-e, hogy nekem azokban kell foglalatossáknak lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai?” (Lk 2:49). Válasza korántsem volt rosszindulatú vagy tiszteletlen. Az volt a feladata, hogy tanítsa a szüleit. Máriát nem bántotta meg a fiú válasza, sőt, ellenkezőleg: „Szívében tartá mindezeket a dolgokat” (51. v.). E rövid, de tisztelettudó párbeszéd után írja Lukács, hogy Jézus „velük méne Názáretbe, és engedelmes vala nékik” (51. v.).

A kánai menyegzőn Mária, Jézus édesanyja közölte fiával, hogy elfogyott a vendégeknek szánt bor. Habár még nem érkezett el munkásságának ideje, Jézus mégis csodát tesz: bort biztosít a lakomára. Az a tény, hogy Mária a most már felnőtt Fia elé járul ezzel a kéréssel, kölcsönös bizalomra és tiszteletre épülő kapcsolatokról árulkodik. Jézus anyja iránti magatartása a menyegzőn szintén egy a mennynek tetsző magatartásnak bizonyult.

A kereszten függő Jézus ránézett az édesanyjára, és így szólt: „Asszony, ímhol a te fiad!” Majd Jánoshoz, a szeretett tanítványához fordult: „Ímhol a te anyád!” (Jn 19:25-27). Jézus igencsak törődött az édesanyjával. Még haláltusáján is igyekezett megbizonyosodni arról, hogy valaki gondoskodik majd az édesanyjáról. Isten akarata az, hogy minden gyermek úgy tisztelje a szüleit, ahogy Jézus tisztelte földi szüleit. Számára Mária több volt édesanyánál, hiszen ő Isten szeretett leánya volt, akit Fia is tisztelt.

A KULTURÁLIS VÁLASZFALAK LEROMBOLÁSA

A kulturális válaszfalak lerombolásának másik kiemelkedő bizonyítékát képezi Jézus találkozása a samáriai asszonnal. Jézus eltávolította az előítéletek sorompóit, amikor délidőben leült a kút mellé, tisztelettudóan megszólí-

totta az asszonyt, és ivóvizet kért tőle. Az asszonyt sokkolta a kérdés: „Hogy kérhetsz inni zsidó létedre én tőlem, aki samáriai asszony vagyok?!” (Jn 4:9). Jézus nem a kor kultúrájának és hagyományainak szemüvegén keresztül nézett az asszonyra; úgy nézett rá, mint aki tudja, hogyan tekint rá Isten, a világegyetem Teremtője. Miután azonosította az asszony életében levő démonokat, felkínálta neki a legdrágább ajándékot – az élet vizét. „Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja neked: Adj innom! – te kérted volna őt, és adott volna neked élő vizet” (10. v.). Jézus nem élt vissza a helyzettel, nem bántotta a nőt. Fel akarta emelni, vissza akarta adni a méltóságát.

Amikor Mária drága kenettel törölgette Jézus lábait, Júdás felvetette, hogy a drága olajra költött pénz odaadhatták volna a szegényeknek is. Jézus azonnal Mária védelmére kelt: „Hagyj békét néki; az én temetésem idejére tartogatta ő ezt” (Jn 12:7). Amikor az asszonyok gyermekeiket hozták Jézushoz, hogy megáldja a kicsinyeket, a tanítványok megpróbálták eltávolítani őket a Megváltó közeléből, mert tettük nem felelt meg az akkori kultúrának. Jézus felfigyelt a történetekre, abbahagyta a prédikációját, és így szólt: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltásotok el őket.”

Jézus felettébb törődött az édesanyjával. Halála előtt is biztonságban akarta tudni Máriát (Mt 19:14). Bebizonyította, hogy a nők és a gyermekek bármely kultúrában és korban értékesek.

TÖKÉLETES SZERETET

A farizeusok és az írástudók egy házasságtörésen kapott asszonyt vezettek Jézus elé. Természetesen „elfelejtették” a házasságtörést elkövető férfit is magukkal vinni. Jézus felszólította az asszony vádolóit, hogy csak az dobjon követ a vádlottra, akiben nem találtak bűnt. Senki sem dobott rá követ – mind hazamentek. Jézus ekkor az asszonyhoz fordult: „Asszony, hol vannak a vádlóid? Senki sem kárhoztott-e téged? Én sem kárhoztalak: eredj el és többé ne vétkezzél!” (Jn 8:10-11). Jézus a házasságtörés bűnének tolerálása nélkül fedtte meg a vádolók igazságtalan magatartását. A Megváltó tisztelte a nőt, és védelmébe vette őket az akkori kultúra megalázó szokásaival szemben.

A kereszten függő Jézus tökéletes szeretetet és tiszteletet tanúsított mind a férfiak mind pedig a nők iránt. Életét adta minden emberért. A krisztusi lelkiülettel ellentétben azok a kulturális praktikák, amelyek lenéznek, gyalázzák, megalázzák a nőt, és visszaéléseknek teszik ki őket.

Jézus a szeretet és tisztelet mértékegységét kínálja fel mindazoknak, akik éheznek Isten csodálatos kegyelmére. ■

Jared Thurmon,
Adventist Review
Ministries

Amikor az Apple társalapítóját, Steve Jobs-ot megkérdezték, hogy gyermekeinek mi a véleménye az iPhone-ról, így válaszolt:

– A gyermekeim nem használják. A házukban nem engedjük meg nekik ezeknek az eszközöknek a használatát.

Mielőtt elcsodálkoznánk a technológia e titánjának szokatlan válaszában, elárulom, hogy Kaliforniában, San Francisco közelében van egy iskola, ahol szinte egyáltalán nem használják ezeket a műszaki eszközöket. A Waldorf iskolában tilos az iPhone, az iPad vagy a számítógépek használata.

Az iskola közleménye szerint a náluk tanuló gyermekek 75%-ának szülei a számítástechnikai iparágban dolgoznak vezető beosztásban.

Mi lehet a titka annak, hogy a világ vagyonos feltalálói nem akarják kitenni gyermekeiket a kis képernyő okozta kockázatoknak?

Ismerjük a történetet: Sámuel próféta felkereste Isai házat, hogy egyik fiát felkenje Izrael királyaként. Végigmerte a hét fiatalembert, és látszatra mindannyian készen álltak a királyi trón elfoglalására. Csakhogy nem az volt Isten választottja, akire Sámuel gondolt. „Mert az Úr nem azt nézi, amit az ember; mert az ember azt nézi, ami szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van” (1Sám 16:7).

Mi tette tehát a testvéreinél rátermettebbé Dávidot a királyi trónra? A róla szóló leírások arról számolnak be, hogy ideje nagy részét az állatok legeltetésével töltötte, és eközben leleményessége és tehetsége felhasználásával írt és énekelt.

Ellen G. White azt írja Ádámra és Évára vonatkozóan, hogy Isten gondoskodott „a fejlődésükhöz legkedvezőbb

foglalkozásról: a növény- és állatgondozásról”.¹ A technológia korában igencsak furcsának tűnhet a növény- és állatgondozásra szólító tanács. Mi a gond tehát a képernyővel?

„Több száz heroin- és metamfetamin-függővel dolgoztam, és kijelenthetem, hogy könnyebb kezelni a heroinfüggőt, mint a képernyőfüggőt” – állítja Nicholas Kardaras addiktológus. Majd részletesen kitér arra, hogy a technológia rendszeres használata, valamint a képernyő előtt töltött idő pontosan olyan ártalmas a gyermek agyának fejlődésére nézve, mint a drogfüggőség.²

Szülők és leendő szülők! Ez utóbbi mondatra oda kellene figyelnetek! Vajon tényleg megtörténhet, hogy a képernyő előtt töltött idő elsorvasztja a gyermek életerejét? Úgy tűnik, a kérdésre „igen” a válasz.

Kardaras ekképpen folytatja: „A kutatások azt mutatják, hogy a kábítószer fogyasztása, valamint a képernyő túlzott használata károsítja a homloklebeny működését, és a szürkeállomány sorvadását okozza. Vagyis, az érzéki stimulációkat előidéző játékok kettőzötten negatív hatásúak. Nemcsak függőséget okoznak, hanem a függőség miatt a negatív impulzus állandósul az agy azon területén, amely az impulzusok ellenőrzéséért, valamint a döntéshozatalért felel.”³

A Szentírásban többször is szó esik a homlokról. Isten az ember homlokára helyezi pecsétjét, és Lucifer is oda helyezi a sajátját. A homloklebenyről van szó, mivel itt található az ítélőképesség, az erkölcs, a jellem, valamint a kreativitás- és a kritikus gondolkodásmód központja. Ellen G. White írja: „Isten követői elpecsételtetnek a homlokokon. Ez a pecsét vagy jel nem látható, de kifejezi értelmi és lelki

megállapodottságukat az igazságban: nem lehet megingatni őket.”⁴

Figyelembe véve, hogy szeretnénk átadni a reménység stafétáját a következő nemzedéknek, gyertek, legyünk a lehető legleleményesebbek, még akkor is, ha ennek érdekében vissza kell térnünk a „jövőbe”. ■

1. Ellen G. White, *Előttem az élet*, 43. o.

2. www.vice.com/en_us/article/how-screen-addiction-is-ruining-the-brains-of-children.

3. *Uo.*

4. Ellen G. White, *Maranatha*, 200. o.

Ha többet szeretnének megtudni erről a témáról, kattintsanak www.adventistreview.org a weboldalra.

GYERMEKEK SZÁMÁRA NEM AJÁNLOTT

SZERELEM A HOSSZÚ KAPCSOLATBAN

Mi a hosszú szerelem titka? Létezik-e egyáltalán ilyen? Tényleg törvényszerű, hogy a „szerelemnek múltnia kell, ha múlik, akkor fájnia kell, hogy érezd megnyit ér, míg tart, míg él...?”

Ha azokat a párterapeuta-szerzőket kérdezzük meg, akik a rendelői gyakorlat hátterén írnak, úgy tűnik, mintha nem lenne esély az élethosszig tartó szerelemre, hiszen ők mindig azokkal a párokkal találkoznak, akik zátonyra futottak, de legalábbis léket kaptak.

Ha azonban igazi válaszokat akarunk, meg kell kérdeznünk azokat a kutatókat is, akik nemcsak a megrekedt kapcsolatú párokkal való találkozások benyomásait írják le, hanem látnak egészséges, élettől vibráló párokat is. Azaz hosszú távú utánkötéses vizsgálatokat készítenek, amelyekben összevetik egymással a boldog és a bukdácsoló párokat, és megnézik, mit tesz az egyik csoport a kapcsolat folyamatos megújulásáért, és mit mulaszt el a másik, amitől a kapcsolata inkább csak lefelé halad.

Először is le kell szögeznünk: magától a kapcsolat minősége lefelé halad! Ez minden kapcsolatra igaz. Magyar párokon végzett hosszabb távú utánkötéses vizsgálatunk egyértelműen felszínre hozta, hogy a kapcsolat minősége mind a 10 mért kategóriában hanyatló tendenciát mutat (és a hanyatlás már fél éves távlatban is kimutatható – gondoljunk csak bele, mi történik 5-10-15 év alatt!). A kapcsolati boldogság nem a véletlen, a szerencse, vagy a különösen sikeres párválasztás eredménye. Akik évtizedek múltán is boldogan élnek egymással, azok egy sor dolgot tesznek a kapcsolatukért. Ezek a párok rájöttek, hogy nincsenek védtelenül kiszolgáltatva a kapcsolat rejtett dinamikáinak, hanem hatalmukban áll a kapcsolat sorsának befolyásolása. (Ha csak eddig olvassa a cikket, akkor ebben a mondatban megtalálta a kulcsüzenetet.)

A jobb megértésért nézzünk meg három párt kicsit közelebbről:

Mária és Dénes 8 éve házas, két kisgyermekük van. Mindketten végzik a dolgukat, Dénes keményen dolgozik, Máriát lefoglalják a gyermekek körüli tennivalók. Tudják, hogy ez az életszakasz nem kettőjükéről szól, hanem a gyermekek kiszolgálásáról, neveléséről, a szükségleteikről való gondoskodásról. Amikor vége a napnak, mindketten fáradtan roskadnak ágyba, se erejük, se idejük arra, hogy megkérdezzék, mi van a másikkal, esetleg mire vágyik, mire lenne szüksége. Dénes közben arról fantáziál, hogy mi lenne, ha egyszer meghívna figyelmes

és érdeklődő kolléganőjét, hogy munka után menjenek el együtt vacsorázni... Őket nevezhetnénk felszínes kapcsolatú párnak.

Zsóka és Feri 13 éve él együtt. Egy 9 éves lányuk van, aki nagyon nehezen jött, sokáig vártak rá és komoly küzdelmet vívtak érte. Mostanra már minden megvan, amit kitűztek maguk elé: mindketten sikeresek és elismertek a munkájukban, szép kertvárosi házuk van, mindkettőjüknek a státuszához illő autó. Évente 1-2 alkalommal elutaznak szép helyekre, rendszeresen látogatják az iskolai szülői értekezletet, időre fizetik a számláikat. Lát-szólag minden működik, a kapcsolatuk mégis élettelennek hat. Minden olyan funkcionális, olyan steril. Hiányzik belőle a spontaneitás, az élet. Minden olyan megtervezett, rutinszerű.

Éva és Péter más. 16 éve tartó házasságukban ők is megélték már néhány hullámvölgyet, de ezek nem eltávolították őket, hanem inkább megerősítették a kapcsolatukat. Amellett, hogy szülők, igyekeznek házaspárként is jól működni, ezért tudatoson időt szánnak egymásra. Mélyen ismerik egymást, otthon vannak a másik világában. Amikor konfliktusuk van egymással, azt úgy próbálják feloldani, hogy ne eltávolítsa, hanem – ha lehet – még közelebb hozza őket egymáshoz. A hűségük nem esetleges és véletlen, hanem tudatos határvédő munka eredménye. Nem mennek bele olyan helyzetekbe (például kettesben utazás egy ellenkező neművel, vagy meghitt beszélgetés a céges csapatépítő hétvégén), amelyek a megcsalás potenciális lehetőségét hordozzák. Rendszeresen elutaznak kettesben is, hogy ápolják a kapcsolatukat és a mindennapokban keresnek módot apró gesztusokra, amelyekkel kifejezhetik egymás iránti érdeklődésüket, szeretetüket. Az ő kapcsolatukat mély kapcsolatként definiálhatjuk.

Mi a különbség a felszínes, a funkcionális és a mély kapcsolat között?

A felszínes és a funkcionális kapcsolat egy életen át abból a tartalékból próbál élni, amelyet a kapcsolat elején felhalmozott. A megismerkedést követő intenzív és érzelmmel teli időszakban csordultig töltötték egymás érzelmi bankszámláját. Vibrált a levegő kettejük között,

**ÉLETRE SZÓLÓ
KAPCSOLAT
MIHALEC
GÁBOR**

**„ERŐS A SZERETET,
MINT A HALÁL,
KEMÉNY, MINT A SÍR
A BUZGÓ SZERELEM;
LÁNGJAI AZ ÚRNAK
LÁNGJAI. SOK VIZEK
EL NEM OLTATHÁNK
A SZERETETET.”
ÉNEKEK ÉNEKE 8:6-7**

**A MÉLY KAPCSOLATÚ PÁROKAT
A FELSZÍNES ÉS FUNKCIONÁLIS PÁROKTÓL
AZ KÜLÖNBÖZTETI MEG, HOGY AZ ELŐZŐK
IGAZÁN BARÁTAI EGYMÁSNAK.**

működött a „kémia”, szenvedélyesek és spontának voltak. Ebből az élményből született meg az elhatározás, hogy együtt szeretnék folytatni az életüket, valamint a korántsem realisztikus elvárás, hogy bizonyára mostantól ez mindig is így lesz. A kapcsolat eddig abból élt, *amilyenek*, és nem abból, amit *beletettek*. Ez az állapot szükségszerűen véget ér egyszer. A Szeretetlenyek elméletéről világhírűvé vált Gary Chapman kutatásai szerint ez a „kijózanodási idő” átlagosan két év után érkezik el. Ekkor a pár tagjai útkereszteződéshez érnek. Ha jobbra mennek, megtanulják a helyzet tanulságait, és elkezdnek tenni a kapcsolattért, hogy az érzelmi bankszámlájukat újratöltsék. Egy átmeneti zuhanás után összeszedik magukat, és megtanulják működtetni a kapcsolatukat. Ennek az új működési módnak hamarosan beérik az eredménye, és elkezdik magukat jobban érezni, újra felerősödnek az érzelmeik, és ismét boldognak érzik magukat a kapcsolatban. Közben olyan kommunikációs és konfliktuskezelési készségekre tesznek szert, amelyek támogatják a kapcsolatuk folyamatos fejlődését.

Ha balra mennek, akkor azt a hibás következtetést vonják le, hogy valószínűleg a nem megfelelő társat választották, hiszen a kapcsolatban nem volt annyi erőtartalék, hogy éveken át bizsergető boldogságérzettel töltsse el őket. Úgy hiszik, ha a társ az igazi és a szerelem valódi, akkor mindennek mennie kell magától, és a boldogságérzet tartós lesz. (Gondoljon csak vissza, mit állapítottunk meg a cikk elején, mi történik magától a kapcsolatban.) Ebben az esetben a folyamat újraindul egy másik társsal, aztán pedig egy következővel...

A mély kapcsolatú párok nem csak azzal működtetik a kapcsolatukat, *amilyenek*, hanem azzal is, amit *beletesznek*. Eszközökkel, készségekkel rendelkeznek kapcsolatuk befolyásolására, egyszóval, hatalmuk van a rejtett dinamikák felett.

Robert Sternberg, a Yale Egyetem pszichológiai tanszékének tanára egy háromszöghöz hasonlítja a kapcsolatot. A hosszú távú kiegyensúlyozott működéshez a szerelem mindhárom oldalára szükség van: szenvedély, intimitás

és elköteleződés. Az arányok időnként eltolódnak ugyan, néha (különösen a kapcsolat elején) a szenvedély az erősebb, néha (egy krízishelyzetben például) pedig az elköteleződés tartja életben, de bizonyos szinten mindig jelen kell lennie mindháromnak.

John Gottman azzal vívta ki a tudományos világ tiszteletét, hogy 3.500 (jó és rossz kapcsolatú) pár hosszú távú megfigyelése után 91%-os statisztikai pontossággal képes egy párról megmondani, hogy elválik-e a következő néhány évben. Ő azt vallja, hogy a mély kapcsolatú párokat a felszínes és funkcionális pároktól az különbözteti meg, hogy az előzők igazán barátai egymásnak. A barátságukat pedig a következő aktív módokon fejezik ki és mélyítik el:

1. Részletes szerelemtérképpel rendelkeznek a másiktól, azaz otthon vannak a másik világában, ismerik a kihívásait, az örömeit, tudják, milyen hatások érik, milyen vágyakat és álmokat táplál a másik. Mindezt pedig nemcsak a régmúltból, a kapcsolat elejéről, hanem frissítve, aktualizálva, az itt-és-mostra vonatkozóan is.
2. Szeretet és csodálat kifejezése. Ezek a párok tudatosan keresik a lehetőséget, hogy négy szemközt és mások előtt is jókat mondhassanak egymásról.
3. Elfordulás helyett tudatos közeledés egymáshoz. Igyekeznek osztatlan, értő és megerősítő figyelemmel megajándékozni egymást. Ezzel fejezik ki, hogy mindenkinek fontosabbnak tartják a társukat.

A jó megfigyelő észreveheti, hogy e felsorolás minden eleme megtanulható magatartás, elsajátítható technika. Lehet-e valaki évtizedekig boldog ugyanazzal a társal? A válasz egyértelmű igen. De ez nem hull ajándékként a párok ölébe, nem is csupán a sikeres párválasztás eredménye, hanem éveig tartó tudatos munka gyümölcse. Aki pedig ezt megtanulja, az megszerezte az egyik legfontosabb tudást, amit csak el lehet sajátítani: hatalmat nyert a kapcsolat sorának jó irányú befolyásolására, és megtapasztalja házasságában, hogy „a szeretet soha el nem fogy” (1Kor 13:8). ■

Dr. Mihalec Gábor, lelkipásztor, párterapeuta, Magyarország

JOSEPH BATES

(1. rész)

Jelen cikkünkben Krisztus egy olyan szolgálójáról emlékezünk meg, aki által Isten vezette az Ő népet az Üdvözítő visszajövele igazságának hirdetésében és e dicső eseményre való felkészülésében.

Joseph Bates-t (1792–1872) tekintetjük a szombatünneplő adventizmus alapítójának. 1839-ben meggyőződött arról, hogy küszöbön áll Megváltónk eljövele. Az 1844-es nagy csalódás idején az egykori hajóskapitány 52 éves volt (amikor James White 23, leendő felesége, Ellen Harmon pedig mindössze 17). Húsz év kaland volt a háta mögött, házasember volt, 36 éves kora óta követte Krisztust, megrogzotten harcolt a rabszolgatartó rendszer ellen, és távol tartotta magát az alkohol, a kávé és a dohány fogyasztásától. Szerette Istent és a Szentírást, Krisztus visszajöttét lelkesen, áldozatok árán is hirdette.

1845-ben értette meg a szombat igazságát és 1846-ban találkozott először James és Ellen White-tal. Megosztotta velük szombatra vonatkozó meggyőződését, amit ez év őszén el is fogadtak. Ezidőtájt Bates előtt világossá vált, hogy Ellen White megkapta a prófétaság ajándékát, jóllehet az elején kételkedett ebben. Ők hárman életük végéig együttműködtek annak érdekében, hogy a hetednapi adventizmus világszéles mozgalommá teljesejden.

Bates új dolgokat fedezett fel a Bibliából a szombatról (a szombatos baptisták hatására), valamint tisztázta a kapcsolatot a szombat és a harmadik angyal üzenete között, megmagyarázta Krisztus közbenjárói szolgálatát, értelmezte a fenevad bélyege, Isten pecsétje, a száznegyvennégyezer és a „romlás építője” kifejezés (Ésa 58:12) fogalmát.

Teológusként, lelkészként, íróként és igazgatóként tevékenykedett az éppen szerveződő val-

lósos mozgalomban. 1860-ban ő volt az elnöke annak a gyűlésnek, amelyen nevet adtak a mozgalomnak, és meghatározták szervezete kezdeti formáját.

Az alábbiakban megosztunk egy mozzanatot a mértékletesség reformátora életének azon szakaszából, amikor még nem ismerte a szombat igazságát. 1827-ben Bates bemutatja az új tengerészeknek hajója szabályzatát: *1. Tisztelettudó megszólítás és párbeszéd folytatása a legénység tagjaival. Mindenki az igazi nevén szólítja meg a társát, gúnynevek használata tilos. 2. Tilos a káromkodás. (Ha valamelyik tengerész ellenszegült ennek a parancsnak, Bates Isten törvényének harmadik parancsolatára hivatkozott.) 3. Tilos a ruhamosás vagy foltozás vasárnap, amely napot az Úr tiszteletére meg kell ünnepelni. Vasárnaponként a hajón istentisztelet van, amelyen prédikáció hangzik el. A hátralévő időben mindenki szabadon olvashat a hajón található vallásos könyvekből. 4. A hajón tilos a szeszes italok fogyasztása. A hajó egyedüli pálinkás üvege a gyógyszeres kofferben van, és csak a kapitány nyúlhat hozzá abban az esetben, ha valakinek betegség miatt szüksége lenne rá. Miután felolvasta a belső szabályzatot, és a legénység minden pontját elfogadta, Bates letérdelt, és imában átadta a hajót az Oltalmazó Magasságosnak. Naponta áhítatot tartott reggel és este, melyre mindenkit meghívott, de senkit sem kényszerített a részvételre. Bates örömmel nyugtázta, hogy legénysége vasárnap a Bibliát olvassa, a hangulat kellemes, nemesítő, és mindenki tisztelettudó egymással.*

Bates 1872. február 14-én írta utolsó levelét Ellen White-nak, aki előzőleg azt tanácsolta neki, hogy táplálkozzon rendszeresen és vonuljon nyugdíjba, bízva a fiatalabbakra az egyház szol-

**ÜTTÖRŐ ÉS
REFORMÁTOR
CRISTIAN
TRENCHEA**

**BATES KRISZTUS-
NAK ELKÖTELEZETT,
GYAKORLATIAS,
ERÉNYES EMBER VOLT,
AKI MINDIG KÜLDE-
TÉSÉT TELJESÍTETTE.**

gálatának terhét. Az egykori kapitány válaszából azonban az derült ki, hogy lelkesedése cseppet sem apadt. Egy hónap múlva azonban, 80. születésnapja előtt Joseph Bates megpihent az Úrban.

James White ekképpen jellemezte őt: „Bates testvér élete tele volt nemes, önzetlen cselekedetekkel. Krisztusnak elkötelezett, gyakorlatias, éreynes ember volt, aki mindig küldetését teljesítette.”

„Újra publikálnunk kellene az adventmozgalom kezdetének történetét. Sokan azok közül, akik később fedezték fel az igazságot, nem ismerik történelmünk ezen időszakát. Joseph Bates kapitány és az adventmozgalom többi úttörőinek tapasztalatai mindig mindenkinek a rendelkezésére kellene állniuk” (*Tanácsok a könyvkiadóknak*, 145. o.).

Joseph Bates volt a szombatünneplő adventizmus első alapítója. Ő volt az egyház első teológusa és történésze, aki 1847-ben először fedezte fel a szombat, Krisztus mennyei szentélyben végzett közbenjáró szolgálata és visszajövele közötti kapcsolatot. Bates felekezeti első egészségügyi reformátora.

Joseph Bates életének fontosabb állomásai:

1792. július 8.: megszületik a Massachusetts állambeli Rochesterben.

1793: családja New Bedfordba – a bálnavadászat világközpontjába – költözik. Nem vonzza a bálnavadászat, viszont itt kezd el a hajózásról álmodozni, és megszületik benne a vágy, hogy meglássa az óceán túlsó partját.

1807: 15 évesen hajón elindul Londonba. Közben a társai egy cápát csalogatnak, Joseph beleesik a vízbe. A hajó gyorsan haladt: ha nem sikerült volna bekapaszkodnia a hajó tatjáról ledobott kötélbe, hajós karrierje hamar véget ért volna.

1810: kényszerítik, hogy tengerészként a briteknek dolgozzon, akik a Napóleon Franciaországával vívott háborúban matrózhiányban szenvedtek.

1812: amint az Egyesült Államok hadba lép Nagy-Britanniával, Bates a hadifogoly státusz mellett dönt.

1815 áprilise: túléli a dartmoori fegyház rabjainak felkelése miatt keletkezett tömegmészárlást. A foglyok amiatt lázadtak fel, hogy annak ellenére tartották fogva őket, hogy a háború már 1814 decemberében véget ért.

1818: feleségül veszi gyermekkori barátnőjét (52 évig voltak házасok). Prudence – nevének jelentéséhez híven, tudva, mit jelent a tengerészi karrier, hisz az édesapja is tengerész kapitány

volt – az esküvő előtt megkérdezi Joseph-et, hogy mik a tervei. Joseph azt válaszolja, hogy amint összegyűjt 10.000 dollárt, visszavonul a tengerészettől. Az esküvő után hat héttel hajóra száll, és a következő tíz év alatt mindössze három alkalommal megy haza feleségéhez. Másodkapitány lesz, majd kapitány és egy hajó társtulajdonosa. Jár Európában, a Karib-térségben és Dél-Amerikában.

1821: az ifjú hajóskapitány lemond a tömény szeszes italokról. 1822-től nem fogyaszt több bort, 1824-ben pedig a sörről is lemond teljesen.

1823: egy másik hajóskapitánnyal együtt elhátározza, hogy leszokik a dohányzásról, a tengerészek egy másik bálványáról, amelyet füstölve vagy rágyva fogyasztanak.

1824: felszáll az Empress nevű hajóra, amelynek kapitánya és társtulajdonosa. Prudence a csomagjába, az olvasmányai közé egy Újszövetséget is betesz, a lapjai közé pedig becsúsztat egy verset az ember elkerülhetetlen haláláról. Joseph elolvassa a költeményt, elolvassa az Újtestamentumot is, majd el kell temetnie egyik fiatal tengerészt, Christophert. E tapasztalat erős bünbánatot ébreszt benne, és ráébred Istentől való függőségére.

1824. október 4.: megszerkeszti, aláírja és következetesen betartja az Úrral kötött örök szövetséget, és egész hátralevő életében a következő elvet követi: „Mindaz, ami vagyok, és minden, amim van, Istennek köszönhető.”

1828: évi 500 dollár nyereséggel sikerül összegyűjtenie 11.000 dollárt, és majdnem 36 éves korában beváltja ígéretét: elköszön a tengerésztől, és földműves, majd misszionárius lesz. Őt gyermeke születik. Az első még kiskorában meghal. Időskorában legkisebb lánya, Mary gondozza őt és feleségét. Joseph nevű fia nagy csalódást okoz neki: 14 évesen felszáll egy bálnavadász hajóra, pontosan 1844. október 21-én (nem törődve apja érzéseivel, aki az Üdvözítő eljövételére vár). 35 éves korában meghal vérhasban.

Az Úr általa győzte meg a szombat igazságának elfogadására a nálánál 29, illetve 35 évvel fiatalabb James és Ellen White-ot, David Hewittot, akinek javaslatára 1860. október elsején megszavazták a „hetednapos adventista” nevet, Stephen Haskellt, az ausztráliai misszió úttörőjét, akit őt ízben választottak egyházterületi elnöknek, Annie Smith írót, Uriah Smith nővérét, John Byington, a Generál Konferencia első elnökét (1863. március 20.) és George Butlert, a Generál Konferencia két ízben megválasztott elnökét. ■

Cristian Trenchea, lelkipásztor, Moldvai Egyházterület

JOSEPH BATES VOLT A SZOMBATÜNNEPLŐ ADVENTIZMUS ELSŐ ALAPÍTÓJA. Ő VOLT AZ EGYHÁZ ELSŐ TEOLÓGUSA ÉS TÖRTÉNÉSZE, AKI 1847-BEN ELŐSZÖR FEDEZTE FEL A SZOMBAT, KRISZTUS MENNYEI SZENTÉLYBEN VÉGZETT KÖZBENJÁRÓ SZOLGÁLATA ÉS VISSZAJÖVELE KÖZÖTTI KAPCSOLATOT.

EGY EGÉSZSÉGKLUB TÖRTÉNETE

A 2011. február 25. és március 6. között a Kovács Bíró János előadó által a marosvásárhelyi Maros Művészegyüttes termében tartott és a Speranța Televízió által is közvetített „Bizakodó élet titkai” című bibliai előadás-sorozat sok érdeklődését felkeltette. Hogyan tovább? – hangzott a szervezők kérdése. Az Egyházterület és a marosvásárhelyi lelkészek támogatásával, közvetlenül a sorozat befejezése után, ugyanabban a bérelt teremben két program indult útjára: „Egészséget az életnek” minden hétfőn este, valamint Biblia-kör péntek esténként. Ebben a cikkben az egészségklub tevékenységéről szeretnék írni, amely azóta is mint a misszió hatékony eszköze életet reformáló programként működik minden hétfőn 18 órától.

A találkozót imával kezdjük, amit rövid igei üzenet követ, majd a résztvevők előadásokat hallhatnak különböző betegségek megelőzéséről és gyógyításáról, a testrészek szerepéről és működéséről. Kérdésekre választ kapnak és különböző méréseket végezhetnek egészségi állapot megállapítása érdekében. A találkozót imával zárjuk.

A meghívott előadók egészségügyben dolgozó orvosok, asszisztensek, orvostanhallgatók, lelkészek és életmód-tanácsadók. Az egészséges életmódra nevelés megbízható eszköze a gyakorlat, ezért minden hónap utolsó hétfő estjén főzőtanfolyamot tartunk vegán ételek elkészítésének bemutatójával és kóstolóval, amit mesterszakács irányít. Különös öröm a résztvevők számára, ha ők készíthetik el például a házi pizzát vagy a vegán shaormát.

Az elmúlt évben a tevékenységek skálája más közösgépolási és gyakorlati tevékenységekkel bővült. A klub látogatói a gyülekezet tagjai kíséretében – 22-35 fős csoportban – több interaktív programon vehettek részt. Télen gyalogtúráztak az erdőben. Tavasszal medvehagymát szedtek, és meglátogatták a mezőzáhi bazsarózsa-rezervációt.

Nyáron gyógynövényeket gyűjtöttek, és megnézték a kőröspataki szalmakalap múzeumot. Ősszel a Tordai-hasadékba és tordai sóbányába kirándultak. Más alkalommal a mezőmésesi szanatóriumban meglátogatták a kezelőközpontot, előadást hallgattak a modern betegségek megelőzéséről, amit finom és változatos ebéd elfogyasztása követett. A klub tagjai egy hétvégét tölthettek együtt az Egyházterület Ifjúsági Házában, ahol igazi baráti kapcsolatok alakultak ki. A Jézus születéséről szóló koncertre szeretettel meghívtuk az Egészségklub csapatát az imaházba. Többen rendszeres látogatói voltak a „Reformáció – régen és most” című hiteősítő sorozatnak.

A válaszfalak leomlottak, bizalmi kapcsolat jött létre a csoport tagjai között. Vannak köztük, akik közben az adventista egyház tagjai lettek, mások még mindig függőségekkel küzdenek, vagy elhibázott múltjuk következményeivel. Számukra mentori segítséget, bátorítást és támogatást biztosítunk.

Ez a program sikeres, ha hosszabb távú együttműködést szeretnénk az emberekkel. Így lesz az egészségügyi üzenet az evangélium hirdetésének hatékony jobbkeze, mely megnyitja az ajtót. Az egészségklubok segítségével nemcsak mi kerülhetünk közelebb az emberekhez, hanem a szívek is megnyílnak Krisztus felé.

Szeretnénk, ha minél több gyülekezeti tag bekapcsolódna az egészségügyi misszióba és az egészséges életmód gyakorlásába. ■

Szász-Cserei Géza, lelkipásztor, életmód tanácsadó
– Dél Erdélyi Egyházterület

**AZ EVANGÉLIUM
JOBKKEZE
SZÁSZ-CSEREI
GÉZA**

LÉPÉS KETTESBEN

Akrajovai 1. számú adventista gyülekezetben 2018 elején két különleges eseményre került sor ugyanazon a napon: keresztségre és esküvői istentiszteletre. A házasulandók mindketten frissen szabadlábra helyezett elítéltek voltak.

A vőlegény, Olteanu Nelu, 23 évre volt elítélve. A börtönben szerzett tudomást az adventistákról és a Humanitárius Börtönszolgálatról. Nem gondolkodott sokat, hanem sokadmagával részt vett az egyházunk által szervezett börtön-istentiszteleteken, és tette ezt éveken keresztül. Beleszeregett Isten Igéjébe, és elhatározta, hogy átadja életét az Üdvözítőnek. De mivel ez idő alatt részt vett más neoprotestáns egyházak rendezvényein is, ellenérzéseket kezdett táplálni a nyugalomnap, a szombattal szemben. Számára könnyebbnek tűnt a vasárnap megtartása, ezért bennünket is megpróbált meggyőzni új felfedezése igaz voltáról. Később áthelyezték egy másik börtönbe. Mielőtt átköltöztették, tanácsoltam, hogy tanulmányozza mélyebben a Szentírástban a nyugalomnap, a táplálkozás, az alkoholfogyasztás és más, a szervezetre káros szer fogyasztásának kérdését. Ezek után levelezés útján tartottuk egymással a kapcsolatot, és továbbra is fontos kérdéseket beszélünk meg.

Rendes magaviseletének köszönhetően sikerült jó kapcsolatot kialakítania fogolytársaival és a börtön alkalmazottaival, ezért nem készült róla

elmarasztaló jelentés. Két évvel később megjelent a feltételes szabadlábra helyezést eldöntő bizottság előtt. Mind a bizottság, mind a bíróság jóváhagyta a javaslatot: öt évvel korábban szabadulhatott.

Egy szombati napon megjelent a krajovai adventista gyülekezetben, és elmesélte, hogy alig néhány napja szabadult. A beszélgetés során elmondta: meggyőződése, hogy ez az egyház a Biblia utasításait követi. Elfogadta az adventisták minden tanítását, és kifejezte óhaját, hogy keresztség által szövetséget kössön az Úrral. Bemutattam a lelkésznek, majd kihallgatta a bizottság, és jóváhagyták a keresztségét.

Egyik nagynénje régi házában húzta meg magát, mivel a szülei elleneztek új életmódját. Isten munkahellyel áldotta meg őt, így sikerült vissza illeszkednie a társadalomba. Minden vágya azonban az volt, hogy keresztény családot alapíthasson. Tudatában volt annak, hogy egykönnyen nem talál olyan feleséget, aki elfogadja őt börtön-viseltes múltjával, ezért bennünket kért meg, hogy egy az ő társadalmi státuszához illő nőt keressünk neki. Majd türelmesen várt. Elemezte a lehetőségeit, majd tanácsolták, hogy levélben vegye fel a kapcsolatot egy korban hozzáillő nővel, aki börtönben tölti büntetését. A későbbiekben meg is látogatta a hölgyet, majd imában az Úr segítségét kérte.

**„TI ASSZONYOK
A TI SAJÁT
FÉRJETEKNEK
ENGEDELME-
SEK LEGYETEK,
MINT AZ ÚRNAK...
TI FÉRFIAK,
SZERESSÉTEK
A TI FELESÉGE-
TEKET, MIKÉP-
PEN A KRISZ-
TUS IS SZERETTE
AZ EGYHÁZAT,
ÉS ÖNMAGÁT
ADTA AZÉRT.”
(EFÉZUS 5:22, 25)**

Simona tizenöt éves börtönbüntetését töltötte, és közben részt vett a „Sola Scriptura” tanfolyamain, melyek során önkénteseink által megismerte az evangélium üzenetét. A Szentírás által felfedezte Krisztust, és a vele kialakult lelki kapcsolat révén megváltozott a magaviselete. A feltételes szabadlábra helyezéséről döntő bizottság jóváhagyta, hogy négy évvel korábban szabadulhasson. Még a börtönévei alatt történt, hogy néhány fogolytársával részt vett a krajovai gyülekezet egyik istentiszteletén. Az ottani légkör mély benyomással volt rá. Az ezt követő, börtönben tartott vallásos programokon elmondta testvéreinknek, hogy szeretne megkeresztelkedni.

Eközben megismerkedett Olteanu Neluval, és mivel a házasságkötés mellett döntöttek, megoldásokat kerestek a különböző akadályok elhárítására. Simonának nem voltak rokonai, nem volt hol laknia, ezért Nelu elhatározta, hogy magához fogadja. A gyülekezet képviselői tájékoztatták, hogy a hölgy keresztsége előtt nem házasodhatnak és nem költözhetnek össze. Megértéssel fogadták a tanácsot, és úgy döntöttek, hogy a hátralevő időre Simona átköltözik Nelu szüleihez. Ez idő alatt beiratkozott a keresztelendők órájára, és áttanulmányozta az egyház hitalapelveit. Amikor úgy érezte, hogy elsajátította a szükséges ismereteket, kérte a bizottsági kihallgatást, és a testület keresztségre ajánlotta őt.

Majd ugyanez a bizottság szervezte meg – a diakónia és a börtönrendszert önkénteseivel karöltve – az ünnepséget, amelyen részt vett a gyülekezet kórusa is. A meghívottak közt foglalt helyet

Nelu édesanyja is, aki örült, hogy kedves, keresztény menyé lesz. A keresztség után közvetlenül áttértek az esküvői szertartásra, melynek során a Humanitárius Börtönrendszert országos koordinátora, Adalbert Ghejan lelkész, az Olténiai Egyházterületből Daniel Brinzan lelkész, továbbá Ovidiu Băluță és Beniamin Sisu helyi lelkészek, valamint az Humanitárius Börtönrendszert olténiai koordinátora, Nicu Sora bibliai tanácsokkal látták el a házasulandókat. Ezt követték az énekek, zeneszámok, versek majd az áldáskérés.

A gyülekezet alagsorában ünnepi ebédre várták az eseményen résztvevőket, természetesen mindenki, de főleg az új pár örömére, aki megtapasztalhatta Isten és a hitestvérek szeretetét. A börtönrendszert önkéntesei ajándékokkal kedveskedtek: edényekkel, ételkészlettel, ágyneművel és különféle használati tárgyakkal, a megmaradt pénzből pedig bútorokat is vásároltak. Mindannyian egy nagy család tagjainak érezhettük magunkat, és örültünk annak, hogy milyen jó hozzánk az Úr.

Ha valaki meglátogatja gyülekezetünket, minden szombaton találkozhat ezzel a két drága személlyel, aki egymás mellett foglal helyet és örül a testvéri közösségnek. Támogassuk őket imáinkkal, mígnem mindannyian eljutunk a Bárány megnyegzőjére. ■

Șerban Nicolae, koordinátor, Humanitárius Börtönrendszert, Krajova

KETTŐS SZÖVETSÉG NICOLAE ȘERBAN

„HA AZ EGYIKET
MEGTÁMADJA IS
VALAKI, KETTEN
ELLENE ÁLLHATNAK
ANNAK; ÉS A HÁRMAS
KÖTÉL NEM
HAMAR SZAKAD EL.”
(PRÉDIKÁTOR 4:12)

„VEZÉRELJ ENGEM AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG ÚTJÁN!”

Ez volt az „Isten szíve szerinti” embernek, a legtöbb zsol-tár írójának egyik imája. A 139. zsol-tár az egyik ked-venc zsol-tárom. Azért, mert Isten mindenütt jelenvaló-ságának gyönyörű leírásával kezdődik, az embert teremtő isteni bölcsesség csodálatával folytatódik, és hangsúlyozza Isten gondolatainak mélységét és végtelenségét. Az oda-szentelt életű író végül így imádkozik: „Vizsgálj meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet! Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat! És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja? És vezérelj engem az örökkévalóság útján!” (23-24. v.).

Mi másért lenne szüksége a Mindentudó Istennek arra, hogy kutatást végezzen, ismeretekre vágyjon, felismerje egy bizonyos személy helyzetét, ha nem azért, hogy meg-mutassa az embernek, milyen helyzetbe került, és visszahe-lyezze az őt megillető helyre? Jegyezzük meg az idézet be-fejező szakaszának lényegét: két út van – a gonoszság és az örökkévalóság útja. Minden más út vagy ki van zárva, vagy a gonoszság útjának a része, mivel örökkévalóság útja csak egy van, és nincs más változata vagy mellékútja. Ezekről az

utakról beszélt Jézus Krisztus is a Hegyibeszédben: „Men-jetek be a szoros kapun. Mert tágas az a kapu és széles az az út, amely a veszedelemre visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt” (Máté 7:13-14).

Adott tehát a lehetőség a menekvésre, és adott a lehe-tőség a pusztulásra. Ki dönti el az irányt és a végkifejletet? A halandó ember. Az örökkévalóság útja – ahogy Dávid nevezi – az életre visz; ez az út sosem ér véget, hanem az örökkévalóságon át folytatódik. A másik a pusztulásra ve-zet, vagyis katasztrofális módon, hirtelen ér véget.

Megtörténhet tehát, hogy emberek vesszenek el. Így szól a Biblia aranySZÖVEGE: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (János 3:16). Az egyik oldalon az örök élet, a másikon pedig a pusztulás. Az Isten Fiába vetett hit a maga összes beteljesülésével az örök életre visz. Az Isten Fiával szembeni hitetlenség a maga minden velejárójával együtt pusztuláshoz vezet.

„MENJETEK BE
A SZOROS KAPUN.
MERT TÁGAS AZ
A KAPU ÉS SZÉLES
AZ AZ ÚT, AMELY
A VESZEDELEMRE
VISZ, ÉS SOKAN
VANNAK, AKIK AZON
JÁRNAK. MERT SZO-
ROS AZ A KAPU ÉS
KESKENY AZ AZ ÚT,
AMELY AZ ÉLETRE
VISZ, ÉS KEVESEN
VANNAK, AKIK MEG-
TALÁLJÁK AZT.”
(MÁTÉ 7:13-14)

Hogyan következnek be a pusztulás? Sátán egyik legfrissebb ámitása úgy szól, hogy Isten nem büntet, nem pusztít el, nem tesz tönkre, nem öl, mivel Ő a szeretet, és Ő maga adta a hatodik parancsolatot: „Ne ölj!” Hogyan hághatná át a saját szavát?

Ennek az elméletnek a hívei legalább négy dologban tévednek: (1) lealacsonyítják Istent az ember szintjére; (2) egyoldalúan vélekednek Istenről; (3) semmibe veszik a történelmet; (4) figyelmen kívül hagyják azt a több tucat szöveget, mely cáfolja állításukat.

Sokat mondhatnánk az első ponttal kapcsolatosan: a Tízparancsolat az embernek, és nem Istennek adatott. Isten szerető jelemét fejezi ki, mivel lényegében szeretetből és a javunkra adatott. A parancsolatok azonban nem Istenre alkalmazandók. Ez lehetetlen és abszurd lenne. Igaz, hogy amikor Krisztus emberi testben, ember Fiaként a földön járt, a parancsolatoknak engedelmességet élt, és a tökéletes élet példáját adta számunkra.

Maradjunk viszont az isteni Személyek örökkévalóságának szintjén. Vegyük csak külön-külön az összes parancsolatot, és meg fogjuk látni, hogy egyik sem alkalmazható Istenre. Íme, néhány példa: Isten hogyan tisztelhetne idegen isteneket? Hogyan imádkozhatna bálványokat? Hogy vehetné fel hiába a saját nevét? A világ teremtése után Isten megpihent, hogy példát adjon az embernek, és a hetedik napot a teremtés emlékünnepévé avassa, viszont nem azért, mert elfáradt. Jézus kijelentette, hogy a szombat az emberért lett (Márk 2:27), tehát nem az Istenért. Isten szüntelenül dolgozik. Ha akár egy másodpercre is megállna, minden összeomlana. Vagy vegyük az ötödik parancsolatot: Istennek vannak szülei, akiket tisztelni kellene? Vagy a nyolcadikat: Isten lophat, miközben minden az Ővé? A hatodik parancsolatra később térünk ki.

Isten jellemének egyoldalú értelmezése ugyanolyan súlyos bűn, mint amikor Sátán Őt kényúrnak, kegyetlen és irgalmatlan uralkodónak nevezi, aki alig várja, hogy rajtakapja teremtményeit, hogy teljes haragjával lesújthasson rájuk. A szeretet nem egyedüli erénye Isten jellemének, hiszen a Biblia beszél az Ő szentségéről, igazságáról és hatalmáról is.

Most pedig nézzük a történelmet. Isten elpusztította az özönvíz előtti világot (1Mózes 6:13; 7:20-23; 2Péter 2:6). Egyiptomban egyetlen éjszaka alatt megölte az emberek és az állatok elsőszülöttjeit (2Mózes 12:29-30). Mózes második és negyedik könyvében olvashatjuk, hogy határozottan lépett fel a lázadó izraelitákkal szemben, sokakat közülük különféle módon pusztított el (1Korinthus 10:5-11; Júdás 5). Kórét, Dáthánt és Abirámot elnyelte a föld – különben erről az isteni közbelépésről Mózes már előre szólt (4Mózes 16:29-33).

Isten parancsolta meg az izraelitáknak, hogy Kánaán földjén egész törzseket irtsanak ki (5Mózes 20:10-17). Saulnak megparancsolta, hogy a nép kortól függetlenül minden amalekitát pusztítson el, sőt még az állatokat is, később

pedig az Úr elhagyta Sault, mert nem hajtotta végre a teljes pusztítást (1Sámuel 15:1-29). Uzat azonnal megölte, mert hozzáért a frigyládához (2Sámuel 6:6-8). Öldöklő angyalt küldött, hogy leöljön az asszíriai seregben 185 000 katonát (2Kronika 32:21; 2Királyok 169:35). Helyszűke miatt nem folytathatjuk azokat a példákat, amelyek bemutatják, hogy Isten akár közvetlenül, akár közvetetten – angyalok vagy emberek révén – kioltotta emberek életét. Mindez bibliai történelem, amit egyetlen komoly olvasó sem tagadhat vagy magyarázhat félre.

Hogyan tagadhatná bárki is, hogy az Életadónak jogában áll visszavonni, amit adott? A névtelen zoltáros az összes teremtményre utalva fordul Istenhez: „Elfordítod orcádat, megháborodnak; elveszed a lelküket, kimúlnak és porrá lesznek újra. Kibocsátod a te lelkedet, megújulnak, és újjá teszed a földnek színét” (Zsoltár 104:29-30).

A Szentírásban Istentől vagy szolgáitól származó félreérthetetlen kijelentéseket találunk arra vonatkozóan, hogy büntet, pusztít és öl: 1Sámuel 2:6 – Annának, Sámuel édesanyjának a kijelentése; 5Mózes 32:39 – itt maga Isten szól; Máté 25:41,46; Lukács 12:4-5; Róma 2:7-8; 2Thesszalónika 1:8-9; Sofóniás 1:2-3; Jel 19:19-21; 20:9 stb.

És mivel elsőprőben sok bibliai bizonyítékkal szembesülnek, az említett tévtan hirdetői nevésegesebbnél nevésegesebb elméleteket hangoztatnak: az özönvizet a szennyezés okozta, Lucifer spontán öngyulladás miatt ég majd el, amihez Istennek semmi köze nem lesz. Isten azonban nem gyáva. Talán nem képes eloltani egy ilyen tüzet? Vagy nem előzhetné meg? Miért nem teszi?

Az igazság az, hogy Isten nem hárítja másra a felelősséget, hanem határozottan állítja: Ő maga vet véget a gonosz-ságnak: „Az embert is kiirtom a föld színéről, azt mondja az Úr” (Sofóniás 1:3). Jegyezzétek meg: „Azt mondja az Úr!” Olvassátok el Ezékiel 28. fejezetében a lázadó kerubról szóló leírást: „Azért tüzet hoztam ki belsődből, ez emész-tett meg téged; és tevélek hamuvá a földön mindenek lát-tára, akik reád néznek. Mindnyájan, akik ismertek a népek közt, elborzadnak miattad; rémséggé lettél, s többé örökké nem leszel!” (18-19. v.). „Azért levetélek téged az Isten hegyéről, és elvesztélek, te oltalmazó Kérub, a tüzes kövek közül” (16. v.).

Akik mindenáron jobbnak akarnak tűnni Istennél, ne feledjék, hogy senki sem szereti úgy az embert, mint Az, Aki alkotta és végtelen nagy árat fizetett a bűnből és halálból való megváltásáért. Az érvelésre, miszerint egyetlen apa sem ölné meg a gyermekét (bár még ez is megtörténik),

VÁLASZD AZ ÉLETET! STEFAN RADU

„BIZONYSÁGUL HÍVOM ELLENETEK MA A MENYNYET ÉS A FÖLDET, HOGY AZ ÉLETET ÉS A HALÁLT ADTAM ELŐTÖKBE, AZ ÁLDÁST ÉS AZ ÁTKOT: VÁLASZD AZÉRT AZ ÉLETET, HOGY ÉLHESS MIND TE, MIND A TE MAGOD.” (5MÓZES 30:19)

azt válaszolhatnánk, hogy Isten sem fogja elpusztítani gyermekeit, csak azokat, akik elutasítják az örökbefogadást, és azt, hogy újjászületés révén az Ő fiaivá és leányaivá váljanak (János 1:12–13; Róma 8:15; Efézus 1:4–5). Őket Krisztus a „gonosznak fiai” (Mt 13:38) névvel illeti, János apostol szerint pedig ők az „ördög gyermekei” (1János 3:10). Isten azonban őket sem fogja megkínózni, kárörvendően táplált örök tűzben tartani, hanem nagyon gyorsan hamuvá lesznek, mintha sosem léteztek volna (Malakiás 4:3; Abdiás 16; Júdás 7).

Mondjuk tehát ki: Isten senkinek sem kívánja a vesztét. Az alábbi szövegek is ezt igazolják: „Hát kívánva kívánom én a gonosznak halálát? Ezt mondja az Úr Isten! Nem inkább azt, hogy megtérjen útjáról és éljen?” (Ezékiel 18:23). „... A mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson” (1Timótheus 2:3–4). „Nem késik el az ígérettel az Úr, mint némelyek késelemnek tartják; hanem hosszan tűr értünk, nem akarván, hogy némelyek elvessenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson” (2Péter 3:9).

Isten nemcsak vágyik arra, hogy az ember megtérjen és éljen, hanem folyamatosan hívja őt: „Mondjad nékik: Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem hogy a hitetlen megtérjen útjáról és éljen. Térjete meg, térjete meg gonosz útjaitokról! Hiszen miért halnátok meg, oh, Izráel háza!?” (Ezékiel 33:11).

Csak hogy az isteni vágnak találkoznia kell az ember vágyával, mert végeredményben az ember dönti el, hogy örökké fog élni vagy sem: „Bizonyosságul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod” (5Mózes 30:19).

Mi mellett döntünk: az élet vagy a halál mellett? Azt kapjuk, amit választunk, és a saját magunk választotta örök sorsunk miatt nem Isten okolható. Isten végtelen türelmet tanúsított a föld lakói iránt, de egyszer s mindenkorra a gonosznak el kell tűnnie. A földet meg kell tisztítani, és ezt a feladatot egyedül Isten végezheti el.

A gonosztevők, démonok és emberek elpusztítása Isten számára nem kívánatos munka, viszont elkerülhetetlen és szükséges: „Mert mint a Perázim hegyén, felkel az Úr, és mint Gibeon völgyében, megharagszik, hogy megtegye munkáját, amely szokatlan lesz, és hogy cselekedje dolgát amely hallatlan lesz” (Ézsaiás 28:21). Szokatlan és hallatlan munka. Az isteni természet számára idegen, nemkívánatos és fájdalmas. Biztosak lehetnek

abban, hogy a Mindenható Isten örök létezésének az lesz majd a legszomorúbb napja! De nincs más út.

Isten még akkor sem szűnik meg szeretni, amikor a gonosszággal együtt elpusztítja a gonoszokat is. Ő minden ember iránt szeretetet tanúsít. A hűségeseket szeretete folytán szabadítja meg a gonoszok elnyomásától. De szeretettel viszonyul még az ellenségeik iránt is, ahogy azt a Prófétaság Lelkének írásában is olvashatjuk:

„A szeretetnek – nem kevésbé, mint az igazságnak – meg kell követelnie, hogy Isten ítéletet rójon ki a bűnre. Isten éppen úgy az őrzője, mint az egyeduralkodója népének. Isten csak azokat pusztítja el, akik megrögzött lázadók, nehogy másokat is bűnbe, romlásba sodorjanak. Kain életének megkímélésével azt bizonyította be az egész világegyetemnek, hogy a bűn meg nem büntetésének mi az eredménye. Az a befolyás, amit Kain az életével és tanításával leszármazottaira gyakorolt, olyan romlásba döntötte a világot, hogy özönvíz által kellett elpusztítani. A vízözön előtti emberek története azt bizonyítja, hogy a hosszú élet nem áldás a bűnös számára. Isten feltűnő módon megmutatkozó hosszútűrése nem tartja vissza őket a gonosszagtól. Az emberek minél tovább éltek, annál romlottabbakká váltak.

Így volt ez a Sínai hegynél megmutatkozott hitehagyással kapcsolatban is. Ha a büntetés nem süjtött volna le nagyon gyorsan a bűnösökre, hamarosan ugyanaz lett volna a következmény, mint az özönvíz előtti világban. A föld éppen olyan romlott lett volna, mint Noé napjaiban. Ha Isten megkímélte volna ezeket a törvénszegőket, hamarosan olyan gonoszágok következtek volna be, amelyek nagyobbak és borzasztóbbak lettek volna, mint ami Kain életének a megkíméléséből származott. Isten irgalma volt az, hogy csak ezeknek kellett elpusztulniuk, hogy hasonló ítélettel ne kelljen milliókra lesújtania. Istennek azért, hogy megmenthesse e nagy tömeget, meg kellett büntetnie a kisebbet. Továbbá, mivel a nép lerázta magáról az Isten iránti kötelezettséget, tulajdonképpen eljátszotta az isteni védelmet, és megfosztotta magát egyetlen igazi védelmezőjétől, Istentől. Az egész nemzet ki volt téve prédául ellenségeik hatalmának.” (*Patriárkák és proféták*, 325. o.).

Imádkozzunk a zoltároshoz hasonlóan: „És lásd meg, ha van-e nálam a gonosszágnak valamilyen útja? És vezérelj engem az örökkévalóság útján!” (Zsoltár 139:24). Ámen! ■

Stefan Radu, nyugalmazott lelkipásztor

„MONDJAD
NÉKIK: ÉLEK ÉN,
EZT MONDJA AZ
ÚR ISTEN, HOGY
NEM GYÖNYÖR-
KÖDÖM A HITET-
LEN HALÁLÁBAN,
HANEM HOGY
A HITETLEN MEG-
TÉRJEN ÚTJÁRÓL
ÉS ÉLJEN.
TÉRJETEK MEG,
TÉRJETEK MEG
GONOSZ ÚTJAI-
TOKRÓL! HISZEN
MIÉRT HALNÁ-
TOK MEG, OH
IZRÁEL HÁZA!?”
(EZÉKIEL 33:11)

A KEGYELEMBŐL KIESETT KERESZTÉNY

A Biblia csupán egyetlen üdvösségről beszél: minden esetben Isten teszi meg az első lépést, és kínálja fel kegyelme¹ által az üdvösséget a teljességgel érdemtelen ember számára. Az embernek a Jézus Krisztusba vetett hite által adott válasza tartalmazza a mennyei akarattal összehangban levő életet úgy, ahogy az kifejezésre jut az isteni törvényben, de nem azért, hogy ezzel előjogokat szerezzen magának, vagy hatást gyakoroljon Istenre, hisz Isten MÁR kezdeményezett az üdvössége tekintetében. Pál figyelmeztetése arra mutat rá, hogy az ember eldöntheti, hogy továbbra is Isten mellett marad, vagy ellenkezőleg: eltávolodik Tőle.

Galata 5:4 versében a „kiesettek” kifejezés az „elszakadtatok Krisztustól” szinonimája. A páli levélnek van egy központi témája, amelyhez az 5. fejezet ezen igeszakasza is igazodik. Az apostol az engedelmségről beszél: ki iránt engedelmes a hívő ember? Egy múltbeli jelképes rendszer iránt, amit a galáciabeli zsidó-pártiak hirdettek, de ami a Megváltó eljövételével értelmét veszítette, vagy a jelenkori valóság iránt, a Szentlélek által tisztaságban és feddhetetlenségben új, Krisztusban élt élet iránt (Gal 5:22-25)?

A régi imádati rendszerhez a körülmetélkedés által lehetett csatlakozni. Erről beszél Pál a 2., 3., 6. illetve 11. versekben. A régi imádat elfogadása a Krisztustól való elszakadást és a kegyelemből való kiesést jelentette. Amikor Pál kijelenti, hogy aki elfogadja a körülmetélkedést, „köteles az egész törvényt megtartani” (Gal 5:3), nem az üdvösség egy másik, az isteni kegyelemmel versenyben álló módszert ajánl, hanem a teljes engedelmséget. Az ótestamentumi szövetségnek magát alávető zsidó a megbocsátást és az üdvösséget nem tökéletesen tiszta és feddhetetlen étellel nyerte el; hanem tudta, hogy a Törvény (Ótestamentum) kimondja, hogy a bűne miatt állati áldozatot kell bemutatnia. Ha ezt megtette, a Törvény betöltőjének lett nyilvánítva, mivel eleget tett a Törvény előírásainak.

Pál figyelmeztetése az imádati rendszer eme központi elemére utal: kitől reméled az üdvösségedet? Még mindig az állati áldozatoktól, vagy Jézus Krisztustól, akire az ótestamentumi rendszer mutatott? Aki eltávolodik Krisztustól, mert valamilyen más vallási vagy filozófiai rendszert részesít előnyben, az KIESIK A KEGYELEMBŐL. Az apostol nem magukra a tettekre vagy a módsze-

rekre utal, de még a körülmetélkedésre sem, hanem az eljárást kiváltó szándékra: amennyiben a körülmetélkedés révén valaki olyan vallási rendszerhez csatlakozik, amely kizárja Krisztus áldozatát, az kiesik a kegyelemből; viszont, ha valaki megtartja Krisztusba vetett hitét, és alkalmazza a körülmetélést is, az megmarad az isteni kegyelemben (Gal 5:6).

Feltevődik a kérdés: a szombat-ünnepelés ószövetségi relikvia, ami a kegyelemből való kieséshez vezet? Figyelembe véve a körülmetélkedés analógiáját, határozott válaszhoz jutunk: ha az imádkozó ember eltávolodik Krisztus áldozatától mint az üdvösség egyetlen eszközétől, akkor kiesik a kegyelemből.

Viszont a Jézusban, a Szentlélek által élt élet azt jelenti, hogy a hívő ember növekszik a keresztény erények és az erkölcs terén, továbbá minden más téren, amivel egyre inkább hasonlóná válik az Üdvözítőhöz, az isteni parancs előírásainak megfelelően (Róm 8:4). „A szombat lőn az emberért” (Róm 2:27) mint a heti imádat napja, amikor a hívő ember félreteheti mulandó tevékenységeit azért, hogy megcsodálja Isten műveit, és ezzel megerősítheti keresztény életét. Ebből a megközelítésből tehát a szombat nem ószövetségi relikvia, mely kizárja Krisztus áldozatát, hanem az Újszövetség alapvető imádati eleme, mely révén az ember megcsodálhatja a mennyei kegyelmet úgy, ahogy az az apostolok életében, valamint az első század korai egyháztörténelmében felfedezhető.

Amennyiben a szombat-ünnepelés mint heti imádat a kegyelemből való kiesést jelenti, akkor a vasárnapünnepelés sem jelenthetne mást. A Galata 5:4 versében felmerülő probléma lényegében a zsidó legalizmus volt, mely nem a szombatot, hanem Krisztust zárta ki az imádatból.

A hetedik nap szombatjának megtartása – melyet Isten pontosan azzal a céllal hagyott ránk, hogy rendszeresen csodálhassuk az isteni üdvösséget – nem jelenti a kegyelemből való kiesést, hanem ellenkezőleg, a kizárólagosan Krisztus által felkínált és munkált üdvözítő kegyelemben való növekedést jelenti. ■

Gabriel Işvan, a Munténiai Egyházterület Nevelés, Vallásszabadsági és Közügyi Osztályának igazgatója

**KRISZTUSTÓL
ELSZAKITVA
GABRIEL
IŞVAN**

**„ELSZAKADTATOK
KRISZTUSTÓL, AKIK
A TÖRVÉNY ÁLTAL
AKARTOK MEGIGAZ-
SULNI, A KEGYELEM-
BŐL KIESETTEK.”
(GALATA 5:4)**

1. Kegyelem = meg nem érdemelt isteni előjog, amit az ember Krisztus által ismerhetett meg, és amit Isten a legmagasztosabb módon fejezett ki a bűnös teljes megbocsátása és megváltása által, a Jézus Krisztusba vetett hit révén. – *Dictionary of BIBLE THEMES*, Martin H. Manser, BookBaby, 1996.

NOÉ NYOMDOKAIN (1)

ÖRMÉNYORSZÁG A MISSZIÓ TÁVLATÁBÓL

Noha lelkészi tevékenységem során számos missziós programot és evangelizációt tartottam már, eddig még nem volt alkalmam külföldön is szolgálni. Egyre több hazai adventista lelkész és laikus bizonyágtevését hallottam, akik tapasztalatokkal gazdagodva tértek haza Afrikából, Dél-Amerikából vagy Ázsiából, és egyre inkább égett bennem a vágy, hogy én is részt vegyek egy külföldi misszióúton. És számomra is megadtott a lehetőség.

„Jer által Macedóniába, és légy segítségül nekünk!”

E szavakat Pál apostol hallotta álmában (Csel 16:9). Visszhangjuk eljut napjainkig, és felszólít, hogy lemondva kényelmünkről és biztonságunkról, kövessük a Gondviselés utasításait. Számomra a kihívás visszhangja egy hirdetés formájában érkezett 2018 júniusában a Munténiai Egyházterület egyik lelkészi találkozásán. Elhangzott a felhívás, miszerint a Transz-Kaukázusi Unió meghívást intéz romániai lelkészekhez, hogy látogassák

meg az Unió két országát, Grúziát és Örményországot evangelizációs kampányok megtartása céljából.

Éreztem, hogy a meghívás nekem szól. Már régóta vonzott a Fekete-tenger keleti partvidéke, és szerettem volna ellátogatni Azerbajdzsánba, Grúziába és Örményországba. A meghívás jobban lelkesített, mintha afrikai országokról lett volna szó.

Úgy döntöttem, levélben értesítem Daniel Nițulescu testvért, a Munténiai Egyházterület Külmisszió Osztályának igazgatóját a szándékomról. Csakhogy közel egy hónapot halogattam a levél megírását. Gyors válaszban értesítettek, hogy a helyek már beteltek, és a jegyeket is megvásárolták már. Beletörődtem, és arra gondoltam, hogy talán jobb, ha mégsem utazom.

És mégis... Örményország

Elmúlt a nyár, és elkezdődött az őszi első hónapja. Az Adventus Egyetemen újabb tanévkedésre készültünk. Már nem is gondoltam Örményországra, amikor e-mail érkezett Nițulescu testvértől, melyben értesített, hogy készüljek az október 27. és november 3. között zajló örményországi misszióútra. Számomra az volt a 2018-as esztendő legszebb napja. Hirtelen úgy éreztem, hogy én is Isten tervéhez és művéhez tartozom. Hiszen első külföldi missziós tapasztalatom előtt állok.

Másnap azonban felocsúdtam euforikus állapotomból. Két alapvető probléma fenyegette álmodom megvalósulását, de még sok más akadály felmerülhetett. Elsősorban nem állt rendelkezésemre elegendő anyagi forrás, másodsorban pedig még soha nem prédikáltam angolul. Előzőleg úgy képzeltem, hogy majd románul beszélek, amit lefordítanak örmény nyelvre... Plusz teherként nehezedett rám, hogy angolul kell majd prédikálnom.

Megnyílik az út

Kitűztem egy ima- és böjtnapot, hogy menyeyi Atyám elé tárjam ügyemet. Végeredményben az Ő művéről van szó, nem igaz? Négy dol-

got kértem imában: rendeljen elegendő pénzt, segítsen meg angolul prédikálnom, őrizze meg az egészségemet, és szívemet töltse be Szentlelkével. Mélységes béke járta át a lényemet, és vártam az Úr munkájának megnyilvánulását.

Legsürgősebb gondom az anyagiak voltak. Alig egy hónap volt csak az utazásig, és egyre drágábbak lettek a repülőjegyek. Isten viszont gyors választ adott, és egyszerűen letaglózott a jósága.

Felhívtam Ciprian Şandru barátomat, az Oneşti-i kerület lelkészét, és felajánlottam, hogy meglátogatom a kerületét, és bemutatom a tervemet. Kissé vonakodva ejtettem meg a hívást, mivel korábban ilyet nem kértem. A barátom nyílt és jóváhagyó reakciója azonban bátorítóan hatott. Oneşti-re érkezve a mennyei támogatás újabb jelét kaptam. A vendégül látó Dorhoi család, amint tudomást szerzett látogatásom céljáról, máris bátorítással egy bizonyos összeget ajánlott fel, „csak hogy megtörje a jeget” – ahogy Teofil testvér mondta. A kerület gyülekezeteiben beszéltem a terveimről, és meglepett a testvérek spontán nagylelkűsége. Akkorá összeggel tértem haza, ami nemcsak saját magam részére, hanem még két munkatársam részére is biztosította a kiutazást. Hatalmas kő esett le a szívemről, és határozott bizonyítékát láttam annak, hogy az Úr vezeteti örményországi utazásomat!

Az emberiség bölcsője

Az örmények igencsak büszkék eredetükre. Hazájukat az emberiség második bölcsőjének tekintik – Éden után –, mivel az özönvizet követően itt telepedett le Noé és családja. Tényleg ősi eredettel rendelkező népről van szó, róluk már korai iratokban is szó esik.

Az örmények választott népnek tartják magukat, mivel a zsidó néphez hasonlóan még a zaklatott történelmi korszakok ellenére is sikerült évszázadokon át megőrizniük nemzeti, kulturális és vallási identitásukat. Az örmények elsőként fogadták el tömegesen a kereszténységet 301-ben, miután Világosító Szent Gergely megtérítette III. Tiritészt királyt. Meszrop Mastoc szerzetes 406-ban állítólag kinyilatkoztatásban kapta a jelenleg is használt örmény ábécét, mely egyetlen más nemzet ábécéjéhez sem hasonlít.

A középkorban Örményország többféle uralom alatt állt, ezek közül a legkiemelkedőbb az oszmán iga volt. Függetlenségét csak 1918-ban nyerte el. Az örmény történelemnek azonban van egy igencsak „véres” epizódja, ami az 1915–1922 között dúló „Örmény népirtás” néven maradt fenn. Ebben az időszakban Törökország területén több

millió örmény élt. Az Oszmán Birodalom bukása után Törökország több nagyobb politikai átalakuláson ment keresztül, és az új vezetők eldöntötték, hogy az országot meg kell szabadítaniuk a keresztényektől, akik közt túlnyomó részt örmények voltak. Az említett időszakban hozzávetőleg másfél millió örményt kínoztak és gyilkoltak meg. A jereváni Genocídium Múzeum bizonyoságul áll arra vonatkozóan, hogy milyen szörnyűségekre képes az isteni támpontokkal nem rendelkező ember. A jelentéseket olvasva és a képeket szemlélve nem tehettem mást, mint megrökönyödve feltettem a kérdést: „Hogy lehet ilyet ember az embertársával?” (Az örmény népirtásról további információk szerezhetők a http://www.genocide-museum.am/eng/armenian_genocide.php honlapon.)

Az 1918-ban kivívott függetlenség azonban csupán 1920-ig tartott, amikor is Örményországot annektálta a Szovjetunió, mely hatalomtól csak 1991-ben vált függetlenné. Az országban fellelhetők a szovjet gondolkodás- és látásmód szinte kitörölhetetlenül mély nyomai. 1991-től kezdődően Örményországot korrump kormányzatok igazgatták, és fokozatosan megfosztották minden gazdagságától. Az úthálózat és az építkezések terén elmaradoztak a befektetések, ami miatt az örményországi állapotok a romániai '90-es éveket idézik. Ugyanakkor hatalmas gazdasági és társadalmi szakadék van a főváros és a vidék között, ahol még aggasztóbb a helyzet.

Örményország hárommillió lakost számláló kis ország, viszont a diaszpórában nagyjából nyolctízmillió örmény él, sokan közülük tehető emberek. Romániában is jelentős örmény közösség élt, számuk azonban lényegesen csökkent a kommunizmus alatt és a rendszerváltás után. A híres romániai örmény nemzetiségűek közül megemlítjük Spiru Haretet, Ana Aslant és Theodor Amant.

Megjegyzendő, hogy az első romániai adventisták, akik 1870-ben elfogadták a Michael Czechowski által hirdetett advent üzenetet a Piteşti-i örmény származású Toma és Mitićă Aslan voltak. Van tehát amiért hálásak legyünk az örményeknek. ■

(Következő számunkban folytatjuk.)

Ioşif Diaconu, az Adventus Egyetem vezető könyvtárosa

VÁLASZTOTT NÉP IOSIF DIAONU

AZ ÖRMÉNYEK
IGENCSAK BÜSZKÉK
EREDETÜKRE. HAZÁ-
JUKAT AZ EMBERISÉG
MÁSODIK BÖLCSŐJÉ-
NEK TEKINTIK – ÉDEN
UTÁN –, MIVEL AZ
ÖZÖNVIZET KÖVETŐEN
ITT TELEPEDETT LE
NOÉ ÉS CSALÁDJA.

JELENVALÓ IGAZSÁG

A VÉG IDEI ZAVARGÁSOK KÖZEPETTE (2)

A felházban, nagy engesztelő áldozata előtt Jézus, a „Békesség Fejedelme” (Ésa 9:6) a hit útjának egy újabb biztonsági támpontját tárta elénk. A felszólításon kívül – „ne nyugtalankodjék a ti szívetek”, és „higgyetek” – kijelentette: „Az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14:27). Ez a békesség a szeretet és más erények kíséretében a Szentlélek vezetését igazolja (Gal 5:22).

A végidőben, aki szeretne kikerülni a zavargások bűvköréből, a békesség nagy próbájára is figyelnie kell. A békesség a szentség elé van helyezve. „Kövessétek mindenki irányában a békességet és a szentséget, amely nélkül senki

sem látja meg az Urat: vigyázzván arra, hogy az Isten kegyelmétől senki el ne szakadjon; nehogy a keserűségnek bármely gyökere, fölnevekedvén, megzavarjon, és ezáltal sokan megfertőztessenek” (Zsid 12:14-15). Itt a békesség fontosságára esik a hangsúly.

A békesség légkörének hiányában kilépünk „Isten kegyelméből”, és behozzuk a gyülekezetbe a „keserűséget” és a „zavargást”, ami sokakat „megfertőztet”. És ez nem egy egyedi figyelmeztetés.

A békesség – a próba, melyet elbuknak a zavargást okozók

„A békesség útját nem ismerik, és nincsen jogosság kérvágásukban, ösvényeiket elgörbítik, aki azon jár, nem ismeri a békességet” (Ésa 59:8). „Békesség Istentől!” köszöntéssel üdvözlik egymást, majd szándékosan zavart keltenek azzal, hogy a kíváncsiskodókat bevonják az olyan irányzatokról való beszélgetésekbe, amelyek „napjaink aeropágusain” terjengenek.

Tapasztalatból tudom, hogy a zavart okozókkal folytatott beszélgetés addig jó számukra, míg nekik adsz igazat. Amint kezdesz kérdéseket feltenni, máris gyanússá válsz. És ha merészkedsz bibliai érveket is felsorakoztatni, azonnal nyílt támadásba lendülnek, gúnyolódnak, tiszteletlenül személyeskednek. Az ilyen embereknek nincs békességük, és folyton csak a vitát keresik!

A Biblia a békességet azon emberek megkülönböztető jegyeként mutatja be, akik elviszik embertársaiknak az üdvösség üzenetét (Ésa 52:7). Jézus Krisztus halála előtt, de feltámadása után is, amikor elhangzott nagy misszióparancsa, nagyon fontosnak tartotta a testvérek és az emberek közötti békességet. „Valamely házba bementek, először ezt mondjátok: Békesség e háznak!” (Lk 10:5). „Azért beszéltem ezeket néktek, hogy békességetek legyen én bennem” (Jn 16:33).

Feltámadása után Jézus négy ízben szólítja fel tanítványait a békességre. A békesség nem csupán egy köszöntési forma, hanem a misszióprogram része: „Ismét monda azért nekik Jézus: Békesség néktek! Amiként engem küldött vala az Atya, én is akképpen küldelek titeket” (Jn 20:21).

Ellen G. White pontosít ebben a kérdésben: „Isten népe iránti magatartását teljes mértékben nyugalom jellemzi, és az Őbenne bízók is nyugodtak, nem követelőznek. A Biblia egyszerű, igazi és komoly tanulmányozói lesznek, és nem csupán hallják az Igét, hanem annak betöltői lesznek” (*Letter 102*, 1894.).

A zavargást okozók bűnököt látnak, és nem Jézust és a megváltott embereket

A bűnök legyőzése érdekében folyamatosan a bűnökre összpontosítanak. Mint hajdanán a farizeusok, az egyházat vádolják a különböző külső megnyilvánulásokért, a divatra, szokásokra, hiányosságokra szegezik tekintetüket, és így szembehelyezkednek az evangéliummal: „Nézzvén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére, Jézusra... Gondoljátok meg azért, hogy ő ily ellene való támadást szenvedett el a bűnösöktől...” (Zsid 12:2-3). A bűnök és a kísértések csak úgy tűnnek el, ha tekintetünket a Golgotára szegezzük. A bűn feletti győzelem reménységét csak Krisztus, személyes életünk Ura adhatja meg. Ezáltal az isteni megbocsátásban részesült személy fel tudja emelni az elesettet, kedvességgel viszonyulhat hozzá, és nem kritizálja rosszindulatúan, nem „öldököli” őt súlyos szavaival. Valaki egyszer a következőket mondta nekem: „De hát lelkész testvér, mégis csak jó, hogy az illető keményebben odaszól, mert ezzel felelőre a bűnösöket!” Csalóka kijelentés! Nem számít, hogy mit és hogyan mondja, csak az, hogy milyen hatást vált ki? A Jézus megváltásában részesült ember sosem támadja kritikával és váddal embertársát, mert ez zavargást jelent, amiről Jézus Krisztus kijelentette, hogy visszajövetelének fényében ne hagyjunk teret magunk között.

Hányan tértek meg azért, mert „keményen” megkritizálták őket, vagy rávilágítottak a bűneikre? Az egyháznak nincs szüksége gúnyolódó „újságírókra”, akik kiderítik a köreinkben levő összes bűnt és hiányosságot. Örögi módszer mások elesésével foglalkozni anélkül, hogy felkínálnád a bibliai szeretet és együttérzés megoldását. A negatívizmus az emberi természet szüleménye. A negatívizmusba kapaszkodik az egyházi „kritizáló siratók” egyre gyarapodó csapata is, akik furfangos módon hirdetnek nem létező veszélyeket anélkül, hogy az „így szól az Úr” elvhez folyamodnának. Az igazi megoldást a Szentlélek adja: „Az idősebb embert ne dorgáld meg, hanem intsd mint atyádat; az ifjabbakat mint atyádfiatait; az idősebb asszonyokat mint anyákat; az ifjabbakat mint nőtestvéreidet, teljes tisztasággal” (1Tim 5:1-2).

„Ne engedjük, hogy a tévelygők elcsüggedjenek! Ne tőrjünk meg magunkban farizeusi szigort, és ne bántsuk meg testvérünket! Ne adjunk helyet szívünkben a keserű gúnynak! Beszédünkben még csak nyoma se legyen megvetésnek! Egyetlen szavunkkal, részvétlen magatartásunkkal, gyanakvó, bizalmatlan viselkedésünkkel a pusztulásba sodorhatunk valakit, akinek testvérré, a tapasztaltabb testvér együttérzésére lenne szüksége” (Ellen G. White, *Krisztus példázatai*, 250. o.).

Az egyházat kritizálók egyesülnek-e egymással?

Nyilvánvaló, hogy nem! Ennek az az oka, hogy egyszerűen elhalnak, amint már nincs, amit zavarniuk. Pál apostol erre utal 2Tim 2:15-19 verseiben. Egy rákos daganat (vagy ahogyan ő nevezi: „rákfehély”) nem élhet elszá-

kadva az egészséges sejttől, és ha nincs hová „terjedjen”, elhal. Mi erre a furcsa betegségre a kezelési mód? Elmondja nekünk az apostol azokra utalva, akik nem akarnak sem „felsorakozni” az egyházhoz, sem távozni abból: „Az eretnek embert egy vagy két intés után kerüld; tudván, hogy az ilyen romlott és vétkezik, önmaga is kárhoztatván magát” (Tit 3:10-11; lásd még Róm 16:17-18; Júd 17-19). Egyházunk prófétája hasonlóképpen fájdalommal állapítja meg: „Semmi nem ijeszt meg jobban, mint amikor testvéreim közt a viszálykodás lelkét látom megnyilvánulni. Veszélyes helyzetben vagyunk, ha nem tudunk keresztényekként találkozni és udvariasan megvizsgálni a vitatott kérdéseket. Legszívesebben elmenekülnék, nehogy azok kovászában részesüljek, akik nem tudják elfogulatlanul kutatni a Biblia tanításait” (*Szemelvények*, 1. köt., 411. o.).

Lemondás a missziómunkáról

A zavargást okozók azzal is kitűnnek, hogy annyira lefoglalja őket mások bűne és a kritizálás, hogy nem jut idejük az Üdvözítő által az egyházra bízott missziómunka végzésére. Mások vétkeire összpontosítva nincs lehetőségük mennyei Példaképkükhöz hasonlóan szolgálni embertársaiknak. Így odajutnak, hogy „saját céljaikhoz igazított evangéliumot” hirdetnek. Kiragadnak egy keveset a profétikus igazságokból, ezeket összekeverik valós, vélt vagy túlzott, különböző „népből, nyelvből és nemzetből” származó kisiklásokkal, és végül az egész egyházat és vezetőit hitehagyással, eretnekséggel, lelki aluszékonyssággal és a lelkiség hiányával vádolják.

A „konkoly” cselekedetei miatt rosszat mondani az egyházzal, kimeríti az „atyafiak vádolója” ténykedésének fogalmát. A konkoly realitás, viszont a konkoly maga sosem volt és sosem lesz evangéliumi üzenet. Az iskolában ha valamelyik gyermek hibás matematikai számításokat végez, még nem jelenti azt, hogy az egész osztályt meg kell buktatni. „Igaz, hogy Isten népe között rostálásnak kell végbe mennie, de ez nem az a jelenvaló igazság, amit a gyülekezetek számára hirdetni kell” (*Szemelvények*, 1. köt., 180. o.).

Jézus Krisztus komolyan figyelmeztet, hogy ne az emberek elvárásait vagy szavait nézzük, hanem a „gyümölcsöt”. A zavargást okozó személyek becsapják a figyelmetleneket azt állítva, hogy az adventista egyház szövetségre lépett a pápaság és a hitehagyó protestantizmus vétkeivel. Látjátok – mondják –, hogy a lelkészek hallgatnak ezekről a bűnökről. Mintha a jelenvaló igazságot mások bünei képeznék, és mintha a próféciáknak nem kellene teljesedniük. Nem az a lelkészek legfontosabb feladata, hogy

EGYSÉG VAGY A VESZÉKEDÉS LELKÜLETE PAVEL BURLACU

„DE HA KÉSNÉM, HOGY
TUDD MEG, MI MÓDON
KELL FORGOLÓDNI AZ
ISTEN HÁZÁBAN, MELY
AZ ÉLŐ ISTENNEK EGY-
HÁZA, AZ IGAZSÁGNAK
OSZLOPA ÉS ERŐSSÉGE.”
(1TIM 3:15)

NÉMELYEK OLYAN MONDATOKAT VAGY RÉSZLETEKET RAGADNAK KI A BIBLIA VAGY A BIZONYSÁGTÉTELEK ÖSSZEFÜGGÉSEIBŐL, MELYEKET SAJÁT ELGONDOLÁSUK ALÁTÁMASZTÁSÁRA HASZNÁLHATNAK. EZEKEL TÖLTIK AZ IDŐT, ÉS SAJÁT ÁLLÁSPONTJUKBAN ERŐSÍTGETIK MAGUKAT, MIKÖZBEN ISTEN NEM VEZETI ŐKET.

folyamatosan a „fenevad” tetteit és a hitehagyók tévedéseit lessék, leleplezzék, és azokra újjal mutogassanak. A hívők küldetése abban áll, hogy megkeressék az „elvesztett” és a Biblia igazságaihoz láncolják. Erről szól a Jelenések 14:7-14 verseiben található hármaskori üzenet is. „Áldás lehetnél mások számára, ha olyan témáknál időznél, mint Krisztus készsége a megbocsátásra, az elveszett megváltására és a bűnös elfogadására. Ezek a témák reményt és bátorságot öntenek a lelkekbe. Sok kárt okozhatsz azzal, ha eredetiségre törekedve szélsőséges nézeteket hangoztatsz és túlságosan erős nyelvhasználattal élsz” (*Szemelvények*, 1. köt., 177. o; lásd a teljes fejezetet).

Ezen a téren igen nagy körültekintésre van szükség. A zavart keltők a missziómunka palástja alatt fondorlatos és sötét érdekek elemeit vezetik be a Krisztus által elrendelt egyházi szabályrendszerbe. Ezért tanácsolja a Biblia, hogy alaposan meg kell vizsgálnunk, fentről jön-e a bölcsességük. „Mert ahol irigység és civakodás van, ott háborúság és minden gonosz cselekedet is van. A felülről való bölcsesség pedig először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmassággal és jó gyümölcsökkel teljes, nem kételkedő és nem

képmutató. Az igazság gyümölcse pedig békeséggben vettetik azoknak, akik békességesen munkálkodnak” (Jak 3:16-18).

Egyházunk prófétanője folyamatosan, határozottan és érthetően mutatott rá a mindennemű zavargások emberi természetére. „Némelyek olyan mondatokat vagy részleteket ragadnak ki a Biblia vagy a Bizonyoságtételek összefüggéseiből, melyeket saját elgondolásuk alátámasztására használhatnak. Ezekkel töltik az időt, és saját álláspontjukban erősítgetik magukat, miközben Isten nem vezeti őket. Ez a ti veszélyetek is. A Bizonyoságtételekből kivehetsz olyan részeket, melyek a próbaidő lezárásáról, az Isten népe közötti rostálásról, a népből kiváló tiszta és szent népről beszélnek. Nos, mindennek az ellenség örül a legjobban. Nincs szükség olyan eljárásokra, melyek nézeteltérésekhez vezetnek. Nem szabad azt a benyomást keltenetek, hogy különleges elképzeléseitekkel azért nem értenek egyet, mert a prédikátorok hit és megértés híján vannak, és sötétségben járnak” (*Szemelvények*, 1. köt., 179. o.). ■

(Folytatjuk)

Pavel Burlacu, nyugalmazott lelkipásztor

NYUGOVÓRA TÉRT

Supler Dániel

A bukaresti Adventista Teológiai Szeminárium 1980-ban végzett évfolyamának legfiatalabb tagja, Supler Dániel 2018. november 25-én fejezte be földi életét. Aznap a Maryland állambeli Baltimore-ban esküvői szertartást vezetett, amikor hirtelen összeesett. A helyszínrre érkező mentőorvosok már csak a halál beálltát tudták megállapítani. Néhány órával korábban enyhe rosszullétet érzett, és aspirint kért. Sem ő, sem szerettei nem tudhatták, hogy ott, a nagy küzdelem fehér harcmezéjén fog elesni.

1957. június 13-án született a Brassó megyei Apácán, adventista családban, Supler István és Ibolya első gyermekeként. 1976-ban szövetséget kötött az Úrral, Titu Cazan lelkész keresztelte meg, és még ugyanebben az évben sikeresen felvételizett az Adventista Teológiai Szemináriumra. Négy áldott évet töltött a Gheorghe Indricău, Aristide Doroftei, Mihai Ionescu, Dumitru Popa és más tanárok által vezetett osztályban, majd tanulmányai végeztével a Munténiai Egyházterület alkalmazásában a sloboziai kerületbe helyezték, ahol hét évet szolgált.

1981-ben házasságot kötött Edittel, Borbáth Zoltán lelkész nagyobbik lányával, 1983-ban pedig megszületett Eduárd, szeretett gyermekük. Az 1987–1990-es időszakban a Munténiai Egyházterület kincstárnoka volt. 1990-ben családjával együtt az Egyesült Államokba emigrált, és Chicagóban telepedett le. Itt lakott 1996 áprilisáig, majd az Ohio állambeli Clevelandbe költözött, ahol az adventista rádió műsorvezetője lett. A következő évben ismét költöznie kellett, ezúttal New Jersey lett új otthona, ahol a magyar adventista gyülekezetben szolgált. 2011 októbertől 2013 novemberéig az Arkansas-Louisiana Egyházterület alkalmazásában volt: a Hot Spring kerületben dolgozott lelkészként.

A Texarkana Gazette című kiadványnak adott egyik interjújában így vallott önmagáról: „Szenvedélyem az embereket szorosabb kapcsolatra vezetni a Jó Istennel.” Ez a Nátánélhez hasonló tisztességes, odaadó, kiváló humorérzékkel rendelkező ember most, a még dúló küzdelem hevében, Jonatánhoz hasonlóan esett el.

Gondolatban osztozunk Edit, Eduárd, a Supler és a Borbáth család fájdalmában, együtt érzünk volt évfolyamtársaival és mindazokkal, akik szerették őt. Hiszen arra készülünk, hogy a viszontlátás napján, amikor majd megnyílnak a sírok, mindannyian csodálattal szemlélhessük Jézus arcát.

Lejegyezte: **Beniamin Roşca**

FELKÉSZÜLT-E AZ EGYHÁZ A NAGY HITELVI LÉPÉSRE?

Jelen lapszámunkban folytatjuk az adventizmusban egymással vetekedő két, az „utolsó nemzedék” teológiájára vonatkozó krisztológia fejlődésének történetét. Az előző cikkben azokat az 1955 és 1957 közötti körülményeket elemeztük, amelyek kedveztek ennek az irányváltoztatásnak. De vajon fel volt-e készülve az Adventista Egyház teljes egészében a hitelvi „konkoly” eltávolítására? Kik voltak e változás kezdeményezői?

Hiányosságok a kutatásban és a közlésben

Amint azt az előző cikkekben láthattuk, az 1889 és 1949 között megjelent adventista kiadványok egyértelműen az elbukott, bűnös emberi természet krisztológiája mellett foglaltak állást. Ezt tanulták az egyház tagjai, és ezt a teológiai álláspontot reprezentálták az egyház jeles képviselői. 1949 és 1956 között – a már említett, ismert körülmények között – mindez nagyon zavaróvá vált. Csakhogy a „zavaró” szerzők még éltek, s a könyveik ott voltak az adventista otthonokban. Hogy lehetséges, hogy mindaz, amit az Egyház évtizedeken keresztül tanított híres kiadványai és szombatiskolai tanulmányai által, ilyen hirtelen megváltozzon? Bekövetkezhet-e egy fentről lefele ható teológiai változás, amit nem előz meg széleskörű kutatás és kommunikáció, egy zsinatszerű fórum, mely a tárgyalás asztalához ülteti a feleket? Egy ilyen természetű változás sokakat felháboríthat, mégis ez történt 1957-ben.

Az 1952-es bibliakonferencia kitűnő alkalom lehetett volna ennek a kérdésnek a megvitatására, az értekezlet kilenc napja alatt mégsem került bemutatásra egyetlen egy jelentés sem Jézus emberi természetéről.¹ Még e találkozó után sem születtek tervek ennek a kérdésnek az alapos megbeszélésére, ezért az 1955-ös év váratlan és összetett kihívásaival a testvéri közösségnek felkészületlenül kellett szembenéznie.

Az akadémiai kutatás tevékenységének megszervezése még gyermekcipőben járt. 1940-ben az Egyház vezetői elhatározták, hogy az adventista felsőfokú tanintézmények vallásánári szakcsoportot alakítsanak, ahol kölcsönösen megoszthatják kutatásaik eredményeit, tudomást szerezhetnek munkatársaik értékeléséről. A Teológiai Szeminárium hatáskörébe tartozott ennek a csoportnak a megszervezése, de a Szeminárium semmit sem tett három éven keresztül! 1943-ban a kaliforniai Pacific College adventista vallásánáriai átvették a kezdeményezést, és egy nem hivatalos szervezetet alapítottak Bible Research Fellowship néven (BRF, „Bibliakutató társaság”). A BRF tagjai havonta találkoztak egy szombat délután az általuk írt jelentések felolvasására és megbeszélésére.

Idővel többen is csatlakoztak a bibliakutató csoporthoz, többek közt adventista főiskolák tanárai, de a Ge-

nerál Konferencia Bizottságának tagjai közül is többen részt vettek a gyűléseken. A csoport taglétszáma hamarosan elérte a 250-et. A BRF elnöke dr. Leon Lesly Caviness volt, aki bibliai nyelveket tanított, professzori szakmai tapasztalattal rendelkezett, szerkesztőként dolgozott, és ismert személyiség volt mind Amerikában, mind Európában; titkára pedig Raymond Cottrell teológianár, aki egykor a kínai főiskolánkat irányította, és most a Pacific College tanári karának volt a tagja. A BRF tevékenységét azonban aggodalommal követte figyelemmel egyházunk néhány vezetője, köztük a Generál Konferencia elnöke, W. Branson is, aki 1950-ben nyíltan e kaliforniai bibliakutató csoport ellen foglalt állást.

A BRF felbomlásától tartva Cottrell végső megoldásként azt javasolta, hogy a szervezet a Generál Konferencia szárnyai alatt folytassa tevékenységét. Javaslatát felterjesztette a Generál Konferencia Bizottsága néhány tagjához: L. E. Froomhoz, R. A. Andersonhoz és W. E. Readhez, aki a Defense Literature Committee nevű bizottságot vezette (DLC, „Apologetikai irodalmi bizottság”). Ennek eredményeként az 1952 őszi tartott zsinaton határozat született arról, hogy a BRF a Generál Konferencia égisze alatt folytassa tevékenységét, és a nevét Committee on Biblical Study and Research-re változtassa (CBSR, „Bibliakutató és tanulmányozó bizottság”). Ezen új szervezet irányítását Read-re bízták. Ugyanebben az évben Cottrell a Review and Heraldhoz került, ahol az Adventista Bibliakommentár szerkesztésével bízták meg, Caviness pedig nyugállományba vonult.²

Az újonnan alakult bizottság feladata volt olyan kéziratok megvizsgálása, melyek még nem jutottak nyilvánosságra unió- és divízió szinten. Csak az egyház tagjai által írt anyagokat vették figyelembe, kivételt képeztek a megrögzött bírálók írásai. A bizottság azonban nem kapott felhatalmazást arra, hogy az Egyházat teológiai kérdésekben képviselje. E tétova, kései és ellenőrzött lépések ellenére, a szakszerű teológiai kutatásnak immár volt egy

A VÁLTOZÁS KEZDEMÉNYEZŐI FLORIN LAIU

AZ A GONDOLAT, HOGY AZ ADVENTISTÁKNAK NEM LENNE SZABAD NEM ADVENTISTA VALLÁSOS ÉS TEOLÓGIAI ÍRÁSOKAT TANULMÁNYOZNIUK – ÉS MÉG KEVÉSBÉ IHLETET MERÍTENIÜK BELŐLÜK –, IDEGEN VOLT EGYHÁZUNK ÚTTÖRŐI SZÁMÁRA. EZ OLYAN, AZ ADVENTIZMUSBAN JELENLÉVŐ FANATIKUS SZEMÉLYEK GONDOLATA, AKIK CSAK KONTEXTUSBÓL KIEMELT IDÉZETEKET OLVASNAK ELLEN WHITE-TŐL, ÉS MINDEN ELLEN SZÓT EMELNEK, AMI SZÁMUKRA A „BABILONI LEKÜLET” FERTŐZŐ BEFOLYÁSÁNAK TŰNIK.

felsőfokú fóruma, mely szervezett módon foglalkozhatott volna Jézus emberi természetének kérdésével és mindazokkal a témákkal, melyek a teológiai kutatás során újabb és újabb kérdéseket vetettek fel. Ennek ellenére nincsenek bizonyítékaink arra nézve, hogy a bizottság kutatta volna ezeket a kérdéseket, jöllehet a kutatóbizottság igazgatója, Walter Read a krisztológiai irányváltást előidéző események résztvevője volt (1952–1957).

Le Roy Edwin Froom (1890–1974), a legkiemelkedőbb kezdeményező

Szükséges jobban ismernünk azokat a testvéreinket, akik ennek az irányváltatásnak a kezdeményezői voltak, és akiket gyakran ért rosszindulatú bíráló³ az úgynevezett „történelmi adventizmus” képviselői részéről.

Froom Illinois államból származott, John Edwin és Cristina Neilson Froom fiaként. A Pacific College (Kalifornia), a Walla Walla (Washington) és a Washington Egyetemen tanult (Maryland). 1913-ban feleségül vette Esther

Birch Fentont, és ugyanebben az évben elkezdte lelkészi szolgálatát Maryland államban. 1915-től szerkesztő gyakornokként dolgozott a Pacific Press kiadónál. 1918-tól Kínában szolgált az „Idők jelei” helyi kiadásának szerkesztőjeként. Miután visszatért hazájába, a *Watchman* adventista folyóirat szerkesztőjeként munkálkodott.

1926 és 1950 között a Generál Konferencia Lelkész Osztályának volt a titkárhelyettese majd titkára, és ez idő alatt alapította meg a *The Ministry* című lelkészi közlönyt, amelynek 22 éven keresztül volt a főszerkesztője. A Generál Konferencia keretében végzett munkája mellett Froom történelmi teológiát oktatott az Andrews Egyetemen. 1927 és 1928 között továbbképző tanfolyamokat vezetett lelkészek számára, amelyeken a Szentlélek személy voltának doktrínájáról tartott előadásokat, mely téma sajnos sokak számára újdonság volt. Akkoriban sokan még azt hitték, hogy a Szentlélek egyszerűen csak egy isteni befolyás. És mint mindig, a hallgatók közt voltak zavart lelkek, akik dorgálták, kritizálták. Ezen előadások eredményeként írta meg a *The Coming of the Comforter* című könyvét 1928-ban, ami Romániában is megjelent 1946-ban „Venirea Mângâietorului” címmel („A Vigasztaló eljövetele”).

Froom aggódott amiatt, hogy Ellen G. White-nak az Istenség hármasságát, Krisztus örök isteni

voltát és a Szentlélek személy voltát tanúsító bizonyosságtévesései ellenére az adventista irodalomban kevés olyan anyagot talált, mely ezeket a témákat – és főleg a Szentlélek személy voltának kérdését – körülírná, tisztázná. Ezért – egyházunk úttörőihöz és Ellen G. White-hoz hasonlóan – figyelembe vette az abban az időben létező evangélikus irodalom anyagait is.

Az a gondolat, hogy az adventistáknak nem lenne szabad nem adventista vallásos és teológiai írásokat tanulmányozniuk – és még kevésbé ihletet meríteniük belőlük –, idegen volt egyházunk úttörői számára. Ez olyan, az adventizmusban jelenlévő fanatikus személyek gondolata, akik csak kontextusból kiemelt idézeteket olvasnak Ellen White-tól, és minden ellen szót emelnek, ami számukra a „babiloni lelkület” fertőző befolyásának tűnik.

Ne feledjük, hogy az adventisták is ebből az úgynevezett Babilonból merítettek ihletet, amikor több, helyes vagy téves hitelvét és véleményét elfogadták: a szombat igazságát (egy hetednapos baptistától), az egészségügyi reformot (a mértékletességet hirdető XIX. századi amerikai protestáns mozgalmaktól), a lélek hallhatatlansága és az örök pokol tanának tagadását (az unitáriusoktól, egy elsónapi aktivista által), a katolikusellenességet (ami a XIX. századi protestantizmus egyik legnagyobb főbiája volt), vagy a Szentháromság doktrínáját (szintén protestáns forrásból). A listát tovább folytathatnánk. Csak annyit még, hogy a Bibliát is ugyanebből a környezetből örököltük. Mind a bibliai könyvek kanonizációját, mind a kéziratok fordítását és a Biblia teológiai értelmezését a hitehagyott judaizmustól és a hitehagyott kereszténységtől örököltük.

Az adventizmus nem egyszerűen a mennyből származik, Ellen White közvetítésével. White testvérnő az Úr hűséges küldöttje volt, de ő maga is nagy becsben tartotta a nem adventista irodalmat, melyből oly sokszor merített ihletet. Könnyen bizonyítható, hogy *A nagy küzdelem* című könyvben található történelmi részletek protestáns történelmi írások idézetei. Tárgyaltalanok tehát ezek a túlzó zavarkeltések, ami Babilon befolyását illeti. Ez azonban olyan téma, mely túl összetett ahhoz, hogy itt és most kimeríthessük. (Az apokaliptikus „Babilon” névnek nyilván megvan a maga szerepe, és természetesen egyfajta rosszindulatú politikai-vallási folyamatra utal a kereszténységben, amelyről a Jelenések könyve jövő időben beszél, és amely a fenevad egyetemes imádatával kapcsolatos. De addig is legyünk kevésbé ádázak más keresztények iránti gyanúsításunkban.)

Le Roy Edwin Froom

**LE ROY EDWIN
FROM A KOR
EVANGÉLIKUS
IRODALMÁ-
BÓL IS MERÍ-
TETT IHLETET,
AHOGY EGY-
HÁZUNK ÚTTÖ-
RŐI, ÍGY ELLEN
G. WHITE IS.**

A mi szerepünk nem az, hogy magunkat Isten egyedüli embereinek tartsuk ezen a világon. Isten népe sokkal átfogóbb. Mivel többé-kevésbé elidegenedtünk Istentől és az Ő Igéjétől, a mi küldetésünk nem az, hogy kiközösítsünk másokat, hanem hogy Illéshez és Jánoszhoz hasonlóan megtérésre hívjuk az eltévedteket. „Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak” (Efézus 6:12). E sötét lelkeket kell kiűzni az Egyházból.

1950-től nyugdíjazásáig (1958) Froom a Generál Konferencia titkáráként dolgozott, és főleg a kutatással és az írással foglalkozott. Mindenki az Egyház legnagyobb történészeként és apologetájaként ismerte. Froom napjainkig is az egyik legkiválóbb adventista szerző az Adventista Egyházon kívüli akadémiai szférában, számos enciklopédia szerkesztésében vett részt. Monumentális alkotásai komoly forrásmunkák egyházak, teológus-kutatók és könyvtárak számára:

1. *The Prophetic Faith of Our Fathers*, 1946–1954 („Atyáink profetikusan hite”, 4 kötet, több ezer oldalas alkotás). A mű tartalmazza Dániel és a Jelenések könyvének értelmezéseit, kezdve az I. századtól egészen a XIX. századig.

2. *The Conditionalist Faith of Our Fathers*, 1965–1966 („Atyáink kondicionalista hite”, 2 kötet, több mint ezer oldal). E két könyv tartalmazza azokat a forrásanyagokat, melyeknek témája a lélek halhatatlansága, a halál és feltámadás, valamint a feltételes halhatatlanság. Közel kétezer éves történelmi áttekintés.

3. *Movement of Destiny*, 1971 (A végzettség mozgalmak). Az Adventista Egyház története az örök igazság fejlődése dinamikájának perspektívájából.

Az egyetlen dolog, amit a nem adventista kritikusok Froomnak felrónak, az, hogy jóllehet alapos kutatómunkát végzett, nem volt pártatlan, hanem mindvégig az Adventista Egyház doktrínái igaz voltának igazolására törekedett. És lehet, hogy a kritikusoknak ebben igazuk van.

Froom nemcsak a régi krisztológia ellen harcolt, melyet tévesnek tartott, hanem egyéb elavult teológiai vélemény ellen is. Visszaállította jogaiba a Krisztus által a kereszten végzett teljes engesztelésről szóló bibliai hitelt, és támogatta Isten Fiának örökkévaló (kezdet nélküli) isteni létezését, valamint a Szentlélek személy voltát. Ezért támadják Froomot a Szentháromság-ellenes diszsidensek és egyes „történelmi” adventisták. A tény, hogy tanult ember volt, és kapcsolatai voltak más egyházak képviselőivel, bátorítva ezzel a kölcsönös párbeszédet és ismerkedést, pozitív értelemben megváltoztatva másoknak az egyházunkról alkotott felfogását, árulóként tünteti fel őt egyházunk farizeusainak szemében. És nem kell azon sem csodálkozni, hogy ugyanezek a személyek hasonlóképpen vélekednek egyházunk mai vezetőiről is.

Froom egész életében az egyházat szolgálta írsaival. 84 éves korában halt meg Takoma Parkban (Maryland), amikor majdnem befejezte utolsó, a Szentlélekről szóló könyvét (*The Holy Spirit – Executive of the Godhead*). Maga után hagyta egyetlenegy fiát, Fenton Edwin Froomot.⁴ Ilyen emberekkel fogunk majd találkozni az igazak feltámadásakor.

Következő számunkban bemutatjuk egyházunk többi vezetőjének a QOD („Doktrínákra vonatkozó kérdések”) 1957-es publikálásában játszott szerepét. ■

Florin Lăiu, a cernicai Adventus Egyetem tanára

A MI SZEREPÜNK NEM AZ, HOGY MAGUNKAT ISTEN EGYEDÜLI EMBEREINEK TARTSUK EZEN A VILÁGON. ISTEN NÉPE SOKKAL ÁTFOGÓBB. MIVEL TÖBBÉ-KEVÉSBE ELIDEGENEDTÜNK ISTENTŐL ÉS AZ Ő IGÉJÉTŐL, A MI KÜLDETÉSÜNK NEM AZ, HOGY KIKÖZÖSÍTSÜNK MÁSOKAT, HANEM HOGY ILLÉSHEZ ÉS JÁNOSHOZ HASONLÓAN MEGTÉRÉSRE HÍVJUK AZ ELTÉVEDTEKET.

1. *Ministry*, 1952. július. Online meghallgatható a konferencia teljes hanganyaga (ASTR, Online Archives, Audio, 1952BC. Lásd továbbá: En.Wikipedia, „Bible Conference 1952 [Adventist]”).

2. 1956-ban a bizottság neve ez volt: Biblical Study and Research Group. 1969-ben beleolvadt a Defense Literature Committee-be, és ekképpen jött létre a Biblical Research Committee (BRC). 1975-ben újrászervezték a bizottságot, amely új nevet kapott: Biblical Research Institute (BRI). A BRC megalapításáról szóló információk az *SDA Encyclopedia*-ből származnak, RHPA, Washington DC., 1976:337, amit az En.Wikipedia „Biblical Research Institute” szócikkéből vett információk is megerősítenek. Papers of Raymond. F. Cottrell, Collection 238, Center for Adventist Research, James White Library, Andrews University, Berrien Springs, Michigan, December 2005: 4-5. Lásd továbbá: <http://www.centerforadventistresearch.org>.

3. Az 1955 és 1957 közötti események legkiemelkedőbb és legbefolyásosabb személyiségének, Froomnak az emlékét főként a virtuális médiában támadják bizonyos, az egyháztól független, de gonosz lelkektől függő „lelkipásztorok”. Az egyedüli kritikusok, akiknek a véleményére érdemes odafigyelni, azok, akik komoly forrásanyagokat használnak fel, tisztelik Froom emlékét, annak ellenére, hogy elismerik: Isten embere tévedett is. Gondolunk itt Jean Zurcherre (idézett mű), Herbert Douglas-ra („Ütkeresztződésben”, 2008) és George Knightra (a „Doktrínákra vonatkozó kérdések”-hez írt előszava).

4. Érdekes tény, hogy Douglass Fentont a régi krisztológia partizánjai közé sorolja. Vö. H. E. Douglas, *A Fork in the Road*, 2008: 27–28. <http://www.cvdm.info/resources.html>.

AZ ÚR IGÉJÉBŐL

Kedves gyermekek! Folytatjuk a Biblia tanulmányozását a következő könyvekkel (ne lepődjete meg, hogy a megszokottnál több könyvről van szó, hisz ezek a könyvek nagyon rövidek): Filippibeliékhöz, Kolossébeliékhöz, Thesszalonikabeliékhöz (1. és 2.), Timótheushoz (1. és 2.), Titushoz, Filemonhoz és Zsidókhoz írott levelek, valamint Jakab levele, illetve Péter 1. és 2. levele.

A. Melyik a helyes válasz?

1. Hogy jön el az Úr napja?

- mint a vendég
- mint a tolvaj
- mint a közeli rokon

2. Mi a hit?

- töretlen bizalom
- feltételezés
- bizonytalanság

3. „_____ imádkozatok” – tanácsol a Thesszalonikabeliékhez írt első levél egyik verse.

- időnként
- csak a gyülekezetben, szombaton
- szüntelen

4. 1Tim 6:12 versében újabb tanácsot találunk: „Harcold meg a hitnek _____ harcát.”

- nehéz
- szép
- fájdalmas

5. Folytassátok a Filippibeliékhöz írt levél kijelentését: „Mindre van erőm a Krisztusban, aki engem _____”

- szeret
- bátorít
- megerősít

B. Rakjátok megfelelő sorrendbe az alábbi szavakat, hogy megtudjátok, mit is jelent az igazi hit:

„a hit nincsenek is, megholt magában ha
ő cselekedetei, azonképpen”

Helyes válaszok: A. 1. b) – 2Pt 3:10; 2. a) – Zsid 11:1; 3. c) – 1Thessz 5:17; 4. b) – 1Tím 6:12; 5. c) – Fil 4:13. B. Jak 2:17

„LELKED REGGELÉN”

Az ember nem csak térben és időben él, hanem Isten figyelmének a dimenziójában is. Az Úr nem csak hatalom, hanem gondviselés is. Lényegében Isten óhaja adni és megbocsátani. Ennek érdekében hozta mozgásba a megváltás teljes folyamatát, amely a kereszten érte el a csúcspontját, majd a feltámadásban nyert igazolást. E megváltási folyamat – Isten szívének e nagy titka – valóság, de nem csupán azért, mert ezt mondja a Biblia, hanem azért is, mert nagyon sok ember életében láthatjuk a hatásait. Ennek köszönhetően ma már tudjuk, hogy a bűn megvallása és a megbocsátás bennünket átalakító valóság.

Isten kegyelme nélkül nincs őszinte bűnvallomás. A bűn megvallása nehéz terület, mivel egyfajta cselekvést kényszerít ránk. Gyakran gondoljuk, hogy körülötünk mindenki sokkal előbbre jutott a szentségben, és hogy elszigetelődöttünk, magányossá váltunk a bűneinkben. François de la Rochefoucauld, francia filozófus és moralista mondta: „Csak azért valljuk meg apró tévedéseinket, mert meg akarjuk győzni az embereket arról, hogy nincsenek nagy vétkeink.”¹ Nem vagyunk hajlandók bevallani mások előtt kudarcainkat és gyengeségeinket. Titkolózunk, palástolt hazugságban és képmutatásban élünk.

Miért ennyire kegyetlen a harc? Mert Isten szeretne megváltoztatni bennünket, mi azonban konokul ellenálunk. Elutasítjuk az Isten által elvárt, igazi, hiteles változást. Itt nem egyfajta plasztikai sebészetről van szó, hanem gyökeres, alapos változásról. Ezt akarja bennünk elérni Isten. Szeretne mélyre hatolni lelkünk bugyraiba, hogy kiűzze belőlünk a „Jákobokat”.

Mit gondoltok, miért kérdezte meg az angyal Jákobtól a nevét? „És monda néki: Mi a te neved? És ő monda: Jákob” (1Móz 32:27). Egyszerűen csak információt akart szerezni tőle? Vagy talán azért küldte Isten az angyalt, hogy „letartóztassa” az érintetteket? Nem hiszem.

A vallomását – ezt akarta hallani. Nem információt, hanem bűnvallomást. A héber nyelvben, amikor valakit az azonosságáról faggatunk, a következőképpen kell fogalmaznunk: „Ki vagy?” Mást jelent viszont a „Mi a te neved?” kérdés. A személy jellemére, nevének jelentésére utal.

Áldásra vársz? Milyen mértékben? Mi a te neved, igazi, mélységes lényed legsötétebb és legrejtettebb zugainak neve?

Isten rákényszerítette Jákobot, hogy szembesüljön a saját magára vonatkozó igazsággal, és ez küzdelmet je-

lentett számára. T. S. Eliot írta: „Az ember nem képes egyszerre sok igazságot elfogadni, főleg ha ez az igazság önmagára vonatkozik.”² Óriási önámító képességgel rendelkezünk. Ez a túlélési módszerünk.

Beszélj! Nincs más út. Sosem fogod megérteni az életet magát, ha nem érted a neved jelentését.

Ő is felkiáltott: „Jákob!” Lényegében ezt kiáltotta: „Hazugságok! Csalások! Csaló! Sarlatán!” És amikor a reggel közeledtével kimondta az igazságot, megtapasztalhatta az átváltozást!

Te most mit válaszolnál? Én mit válaszolnék?

Annak tudatában, hogy Isten népe elsősorban bűnösök közösségét jelenti, készek vagyunk meghallani Isten szeretetének feltétel nélküli hívását, és megvallani nyíltan testvéreink és nőtestvéreink előtt a szükségleteinket? A vallomástétel folyamatban levő cselekvés szándékos felvállalása, mely a Mindenható árnyékába vezet bennünket. Megvallva egymás előtt bűneinket, útjára indítjuk azt a gyógyító erőt, mely által többé nem tagadjuk a bennünk levő emberit, hanem bekövetkezik a változás.

Fontos és jogos beszélünk lelki fájdalmainkról. „Lelked reggelén” alkalmad nyílik megismerned az értékes és felszabadító igazságot. Megtapasztalhatod, hogy milyen jó elmondani Istennek mindent, amit érzel. Végeredményben jól ismeri érzéseidet. Sosem fogsz tudni olyasmit mondani Istennek, amiről Ő még nem tud. Isten sosem fog megnémulni a csodálkozástól vallomástételed hallatán. Olyan vallástételt vár tőled, „amelyben nincs mentegetőzés vagy öngazultság.”³ És felkínálja ígérteit: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól” (1Jn 1:9). ■

**A HITVALLÁS
EREJE
STEFAN
TOMOIAGA**

**„AKI ELFEDEZI AZ
Ő VÉTKEIT, NEM
LESZ JÓ DOLGA; AKI
PEDIG MEGVALLJA
ÉS ELHAGYJA, IRGAL-
MASSÁGOT NYER.”
(PÉLD 28:13)**

1. François de la Rochefoucauld, *Maxime și reflecții*, Minerva Kiadó, Bukarest, 1972, 120. o.

2. Richard Ellman és Robert O'Clair: „Introducere la poemul Tărâmul pustii”, *Antologia Norton de poezie modernă*, 1973, 116. o.

3. Ellen G. White, *Jézushoz vezető út*, 41. o.

ADVENTISTA KÓRHÁZ

MAROSVÁSÁRHELY

AJÁNLD FEL ADÓD **2%-ÁT** AZ ADVENTISTA KÓRHÁZNAK!

TÁMOGASD A MODERN **ONKOLÓGIAI** KÓRHÁZAT,
AHOL AZ ORVOSTUDOMÁNY ÉS AZ EGYÜTTÉRZÉS
TESTET, ELMÉT ÉS LELKET GYÓGYÍT.

WWW.SPITALULADVENTIST.RO/2
TÖLTSD KI ONLINE, VAGY TÖLTSD LE A NYOMTATVÁNYT.

HA 2018-BAN ALKALMAZOTTKÉNT JÖVEDELMET SZEREZTÉL,
TÖLTSD KI A 230-AS FORMANYOMTATVÁNYT AZ ALÁBBI ADA-
TOKKAL, MAJD ADD LE, VAGY AJÁNLOTT KÜLDEMÉNYKÉNT
KÜLDD EL POSTÁN 2019. MÁJUS 24-IG AZ ADÓHIVATAL (ANAF)
AZON KÖRZETÉHEZ, AMELYHEZ LAKCÍMED SZERINT TARTOZOL.

FUNDAȚIA PENTRU SPITALUL ADVENTIST

CIF: 36714175

CONT BANCAR: RO21BTRLRONCRT0365837301

55720